KOMISIJOS SPRENDIMAS (ES) 2015/494

2014 m. liepos 9 d.

dėl priemonių SA.32715 (2012/C) (ex 2012/NN) (ex 2011/CP), kurias Slovėnija įgyvendino bendrovės „Adria Airways d.d." naudai

(pranešta dokumentu Nr. C(2014) 4543)

(Tekstas autentiškas tik slovėnų kalba)

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 108 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą,

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės susitarimą, ypač į jo 62 straipsnio 1 dalies a punktą,

atsižvelgdama į sprendimą, kuriuo Komisija nusprendė pradėti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą dėl pagalbos SA.32715 (2012/C) (ex 2012/NN) (ex 2011/CP) [1],

pakvietusi suinteresuotąsias šalis pateikti savo pastabas pagal tas nuostatas ir atsižvelgdama į jų pastabas,

kadangi:

1. PROCEDŪRA

(1) 2011 m. kovo 11 d. Interaktyviosios pranešimų apie valstybės pagalbą teikimo sistemos (SANI) pranešimu Nr. 5628 (pranešimas užregistruotas tą pačią dieną) Slovėnija pranešė Komisijai apie bendrovės „Adria Airways d.d." (toliau – bendrovė „Adria" arba bendrovė) suteiktą 6,2 mln. EUR sanavimo pagalbą valstybės garantijos ir lengvatinės paskolos forma.

(2) Slovėnijos valdžios institucijos 2011 m. kovo 31 d. ir 2011 m. balandžio 12 d. raštais pateikė papildomos informacijos. Komisija 2011 m. balandžio 29 d. raštu paprašė papildomos informacijos; Slovėnijos valdžios institucijos atsakymo nepateikė. 2011 m. liepos 13 d. įvyko susitikimas su Slovėnijos valdžios institucijomis ir jų patarėjais; jame Komisijai buvo paaiškinta, kad, atsižvelgiant į nepalankią bendrovės finansinę būklę, sanavimo pagalbos nepakaks ir kad Slovėnija bendrovei „Adria" planuoja skirti 50 mln. EUR grynųjų pinigų injekciją. 2011 m. rugpjūčio 1 d. Slovėnija atsiėmė savo pranešimą apie sanavimo pagalbą.

(3) Gavusi informaciją apie tai, kad Slovėnija 2011 m. rugsėjo 30 d. vis tiek atliko minėtą grynųjų pinigų injekciją, Komisija nusprendė tęsti pirminį tyrimą *ex officio* ir 2011 m. rugsėjo 12 d., 2011 m. lapkričio 28 d. ir 2012 m. balandžio 17 d. raštais paprašė pateikti papildomos informacijos; Slovėnijos valdžios institucijos atsakymus pateikė 2011 m. spalio 11 d., 2011 m. gruodžio 27 d., 2012 m. sausio 13 d. ir 2012 m. gegužės 18 d. raštais. Be to, 2012 m. lapkričio 7 d. elektroniniu laišku Slovėnijos valdžios institucijos pateikė bendrovės „Adria" teisinių atstovų parengtą memorandumą.

(4) Slovėnijos valdžios institucijų prašymu 2012 m. liepos 12 d. buvo surengtas susitikimas, kuriame dalyvavo bendrovės „Adria" ir valstybės valdomos kontroliuojančiosios bendrovės PDP [2], vienos iš bendrovės „Adria" akcininkių, atstovai. Tame susitikime Slovėnijos valdžios institucijos ir bendrovių „Adria" bei PDP atstovai pateikė paaiškinimus ir argumentus dėl nagrinėjamų priemonių.

(5) 2012 m. lapkričio 20 d. raštu Komisija informavo Slovėniją apie savo sprendimą dėl pagalbos pradėti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 108 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą (toliau – sprendimas pradėti procedūrą). Slovėnija pastabas dėl sprendimo pradėti procedūrą pateikė 2013 m. sausio 21 d. raštu. Komisija 2013 m. kovo 5 d. raštu paprašė Slovėniją suteikti papildomos informacijos; Slovėnija atsakymą pateikė 2013 m. balandžio 19 d. 2013 m. rugsėjo 16 d. Slovėnija suteikė papildomos informacijos. 2013 m. lapkričio 6 d. raštu Komisija paprašė Slovėniją suteikti papildomos informacijos; Slovėnija atsakymą pateikė 2013 m. gruodžio 4 d., 2014 m. sausio 6 ir 17 d. Susitikimai su Slovėnijos valdžios institucijomis ir jų teisiniais atstovais įvyko 2013 m. kovo 25 d. ir gruodžio 5 d. bei 2014 m. sausio 8 d.

---

[1] Valstybės pagalba – Slovėnija – Valstybės pagalba SA.32715 (2012/C) (ex 2012/NN) – Tariama pagalba „Adria Airways" – Kvietimas teikti pastabas pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 2 dalį (OL C 69, 2013 3 8, p. 53).

[2] PDP yra 2009 m. gegužės mėn. įsteigta kontroliuojančioji bendrovė. Ji visiškai priklauso trims 100 % valstybės valdomiems fondams: „Kapitalska družba d.d." (toliau – KAD), „Slovenska Odskodninska družba d.d." (toliau – SOD) ir „Družba za svetovanje in upravljanje d.o.o." (toliau – DSU).

(6) 2013 m. kovo 8 d. Komisijos sprendimas pradėti procedūrą buvo paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ([3]). Komisija pakvietė suinteresuotąsias šalies pateikti savo pastabas dėl priemonių.

(7) 2013 m. balandžio 8 d. Komisija gavo vienos suinteresuotosios šalies, t. y. bendrovės „Ryanair“, pastabas. Komisija jas perdavė Slovėnijai, kad ji galėtų į jas atsakyti; Slovėnija savo pastabas pateikė 2013 m. gegužės 13 d. raštu.

2. **SLOVĖNIJOS ORO TRANSPORTO RINKA**

(8) Bendrovė „Adria“ yra Slovėnijos nacionalinis oro vežėjas ir pagrindinė oro transporto bendrovė Liublianos oro uoste. 2011 m. bendrovė pervežė 73,4 % keleivių, skrendančių per Liublianos oro uostą, o nuo tada šis skaičius sumažėjo iki 71,3 % 2012 m. ir 69,8 % 2013 m. ([4])

(9) Nors pigių skrydžių bendrovių skaičius Slovėnijoje yra ribotas („easyJet“ vykdo skrydžius iš Liublianos tik vienu maršrutu, o „Wizz Air“ – dviem maršrutais), 2013 m. jos pervežė 12,6 % viešojo transporto keleivių ([5]). Šiuo metu skrydžius iš Liublianos į savo pagrindinius oro uostus vykdo dar penkios konkuruojančios bendrovės: „Air France“, „Finnair“, „Turkish Airlines“, „Montenegro Airlines“ ir „Air Serbia“.

3. **PAGALBOS GAVĖJA**

(10) „Adria“ yra didelė bendrovė, kurioje dirba maždaug 450 darbuotojų. 2013 m. jos apyvarta buvo 142,3 mln. EUR, o nuostoliai sudarė 3 mln. EUR (apskaičiuoti duomenys). Bendrovė turi 11 orlaivių, daugiausia vietinių skrydžių reaktyvinių lėktuvų. Dabar, *inter alia*, 69,9 % bendrovės „Adria“ priklauso Slovėnijos Respublikai, 19,6 % – Bankų turto valdymo įmonei (toliau – BTVĮ) (jai perduotas tam tikras banko „Nova Ljubljanska Banka d.d.“ ([6]) (toliau – NLB) turtas), 4,7 % – bankui „ABANKA d.d.“ ir 2,1 % – PDP.

(11) Bendrovės „Adria“ finansinė būklė nuo 2008 m. nuolat blogėjo – sumažėjo pardavimo mastas, buvo neigiamas EBT (pajamų neatskaičius mokesčių) rodiklis ir neigiamas nuosavas kapitalas. Išsamiau apie „Adria“ finansinę būklę 2007–2011 m. žr. 7.1 skirsnyje.

(12) 2012 m. rugpjūčio 1 d. Slovėnija kartu su PDP, NLB, bankais „Abanka Vipa d.d.“, „Hypo Alpe-Adria Bank d.d.“ ir „Unicredit Bank of Slovenia d.d.“ pradėjo bendrovės „Adria“ privatizavimo procesą, laukdama pasiūlymų dėl 74,87 % bendrovės akcijų. Tą dieną Slovėnijos Respublikos ilgalaikio turto valdymo agentūra (toliau – AUKN) paskelbė viešą kvietimą investuotojams pareikšti neįpareigojantį susidomėjimą dalyvauti bendrovės kontrolinio akcijų paketo pardavimo procese ([7]). Tačiau atrodo, kad šis procesas buvo atšauktas, o „Adria“ privatizavimo procesas vėliau bus pradėtas iš naujo.

4. **PRIEMONIŲ IR RESTRUKTŪRIZAVIMO PLANO APRAŠYMAS**

4.1. **1 priemonė: 2007 m. kapitalo padidinimas**

(13) 2006 m. gruodžio 31 d. „Adria“ akcinio kapitalo struktūra buvo tokia:

1 lentelė

Bendrovės „Adria“ akcininkų struktūra prieš 2007 m. kapitalo padidinimą

Pavadinimas	%
KAD	55,0
SOD	20,0

([3]) Plg. su 1 išnaša.
([4]) 2013 m. bendrovės „Aerodrom Ljubljana d.d.“ metinė ataskaita, paskelbta interneto svetainėje http://www.lju-airport.si/pripone/1966/Letno%20porocilo%20AL%202013%20ang.pdf.
([5]) *Ibid.*
([6]) Žr. http://www.dutb.eu/en/about-us. 2010 m. gruodžio 31 d. Slovėnija valdė (tiesiogiai arba netiesiogiai) 48,8 % NLB akcijų. Tačiau po 2011 m. kovo 7 d. Komisijos sprendimu (SA.32261) patvirtinto NLB sanavimo banką rekapitalizuojant Slovėnija valdė (tiesiogiai arba netiesiogiai) maždaug 55,7 % NLB dalį.
([7]) Žr. http://www.sdh.si/sl-si/Novica/294.

Pavadinimas	%
„NFD 1 delniški investicijski sklad d.d.“ (1)	9,7
„NFD Holding d.d.“ (2)	7,2
„Infond d.o.o.“ (3)	4,9
Kiti akcininkai (įskaitant fizinius asmenis)	3,2

(1) „NFD 1 delniški investicijski sklad d.d.“ yra „NFD Holding“ patronuojamoji įmonė („NFD Holding“ priklauso 48,5 % akcijų) (žr. toliau pateiktą išnašą). Kiti savininkai daugiausia yra privačiosios bendrovės, žr. metines finansines ataskaitas (tik slovėnų kalba) interneto svetainėje http://www.nfd.si/dokumenti?lang=en.

(2) „NFD Holding d.d.“ yra biržinė akcinė bendrovė, kurios pagrindinė veikla – finansinių investicijų valdymas. Kaip paaiškėjo, ji priklauso privatiems subjektams, žr. metines finansines ataskaitas (tik slovėnų kalba) interneto svetainėje http://www.nfdholding.si/dokumenti.php.

(3) „Infond d.o.o.“ yra Slovėnijos investicinių fondų valdymo įmonė. Jos 72 % dalis priklauso „Nova KBM“, t. y. bankui, kurio 42,3 % tuo metu priklausė Slovėnijai, 4,8 % – KAD ir 4,8 % – SOD. Žr. http://www.nkbm.si/financial-reports-and-documents.

(14) 2007 m. vasario 19 d. bendrovės „Adria“ akcininkų susirinkimas nusprendė padidinti bendrovės kapitalą 10,9 mln. EUR. Maždaug 99,6 % kapitalo didinimo sumos pasirašė valstybės valdomas fondas KAD, o likusią dalį pasirašė akcininkai fiziniai asmenys. Visos akcijos buvo pasirašytos iki 2007 m. balandžio 5 d.

(15) Sumokėta kaina – 27 EUR už akciją. […] (*) vertinimo ataskaitoje nurodyta akcijų vertė 2006 m. rugsėjo mėn. buvo […] EUR už akciją.

(16) Po 2007 m. kapitalo padidinimo bendrovės „Adria“ kapitalo nuosavybės struktūra buvo tokia:

2 lentelė

Bendrovės „Adria“ akcininkų struktūra po 2007 m. kapitalo padidinimo

Pavadinimas	%
KAD	77,3
SOD (1)	10,0
NLB (2)	8,5
„Infond d.o.o.“	2,4
Kiti akcininkai (įskaitant fizinius asmenis)	1,8

(1) Slovėnijos valstybės valdomas fondas.

(2) Remiantis turima informacija, paaiškėjo, kad tam tikru metu prieš 2007 m. kapitalo padidinimą NLB įsigijo „NFD 1 delniški investicijski sklad d.d.“ ir „NFD Holding d.d.“ akcijų paketus.

4.2. **2 priemonė: 2009 m. kapitalo padidinimas**

(17) 2009 m. sausio 13 d. bendrovės „Adria“ valdyba nusprendė padidinti bendrovės kapitalą išleidžiant naujų akcijų. Taigi bendrovės „Adria“ kapitalas buvo padidintas 2,36 mln. EUR. Maždaug 99,5 % kapitalo didinimo sumos pasirašė KAD, o likusią dalį pasirašė akcininkai fiziniai asmenys. Visos akcijos buvo pasirašytos iki 2009 m. liepos 20 d.

(18) Sumokėta kaina – 22 EUR už akciją. […] vertinimo ataskaitoje nurodyta akcijų vertė 2008 m. rugsėjo mėn. buvo […] EUR už akciją.

(*) Verslo paslaptis.

(19) Po 2009 m. kapitalo padidinimo bendrovės „Adria“ kapitalo nuosavybės struktūra buvo tokia:

3 lentelė

Bendrovės „Adria“ akcininkų struktūra po 2009 m. kapitalo padidinimo

Pavadinimas	%
KAD	78,6
SOD	8,8
NLB	7,5
„Infond d.o.o.“	2,2
Kiti akcininkai (įskaitant fizinius asmenis)	2,9

4.3. **3 priemonė: 2010 m. kapitalo padidinimas**

(20) 2010 m. rugsėjo 2 d. bendrovės „Adria“ akcininkų susirinkimas nusprendė padidinti bendrovės kapitalą 2,5 mln. EUR. Kontroliuojančioji bendrovė PDP (KAD ir SOD perėmėja) pasirašė maždaug 80 % kapitalo didinimo sumos. Likusią 20 % dalį (po 10 %) pasirašė dvi privačios turizmo agentūros – „Kompas d.d.“ ir „Palma d.o.o.“ Visos akcijos buvo pasirašytos iki 2010 m. spalio 1 d.

(21) Sumokėta kaina – 12 EUR už akciją. […] vertinimo ataskaitoje nurodyta akcijų vertė 2009 m. birželio mėn. buvo […] EUR už akciją.

(22) Po 2010 m. kapitalo padidinimo bendrovės „Adria“ kapitalo nuosavybės struktūra buvo tokia:

4 lentelė

Bendrovės „Adria“ akcininkų struktūra po 2010 m. kapitalo padidinimo

Pavadinimas	%
PDP	86,0
NLB	6,1
„Kompas d.d.“	1,9
„Palma d.o.o.“	1,9
„Infond d.o.o.“	1,7
Kiti akcininkai (įskaitant fizinius asmenis)	2,4

4.4. **4 priemonė: 2011 m. kapitalo padidinimas**

(23) 2011 m. rugsėjo 21 d. bendrovės „Adria“ akcininkų susirinkimas nusprendė padidinti bendrovės kapitalą 69,7 mln. EUR. Slovėnijos Respublika suteikė 49,5 mln. EUR grynaisiais pinigais, o PDP – 0,5 mln. EUR grynaisiais pinigais. Kitą kapitalo didinimo dalį (t. y. 19,7 mln. EUR) sudarė kelių bankų atliktas skolos konvertavimas į nuosavybės vertybinius popierius: a) NLB –13,83 mln. EUR, b) „Abanka Vipa d.d.“ – 3,35 mln. EUR, c) „Unicredit Bank of Slovenia d.d.“ – 1,24 mln. EUR, d) „Hypo Alpe-Adria Bank d.d.“ – 1,28 mln. EUR. Kapitalas buvo padidintas 2011 m. rugsėjo 30 d.

(24) Sutarta kaina – 1 EUR už akciją, t. y. pagal Slovėnijos teisės aktus leidžiama mažiausia vertė. Vertinimo ataskaita parengta nebuvo.

(25) Po 2011 m. kapitalo padidinimo bendrovės „Adria“ kapitalo nuosavybės struktūra buvo tokia:

5 lentelė

Bendrovės „Adria“ akcininkų struktūra po 2011 m. kapitalo padidinimo

Pavadinimas	%
Slovėnijos Respublika	69,9
NLB	19,6
„Hypo Alpe-Adria Bank d.d.“	1,8
„Abanka Vipa d.d.“	4,7
„Unicredit Bank of Slovenia d.d.“	1,8
PDP	2,1
Kiti akcininkai (įskaitant fizinius asmenis)	0,1

2011 m. rugsėjo mėn. restruktūrizavimo planas

(26) Slovėnijos valdžios institucijų teigimu, valstybė, PDP ir bankai nusprendė dalyvauti 2011 m. didinant kapitalą remdamiesi 2011 m. rugsėjo mėn. planu „Finansinio ir verslo restruktūrizavimo programa“ (toliau – restruktūrizavimo planas). Tame plane numatytos priemonės, būtinos bendrovės „Adria“ finansiniam ir verslo restruktūrizavimui įgyvendinti, leisiančios bendrovei atkurti gyvybingumą. Planas neabejotinai buvo parengtas pranešimo apie restruktūrizavimo pagalbą tikslu, nes jame minimos tokios sąvokos, kaip „nuosavas įnašas“ ir „konkurencijos iškraipymas“, kurios verslo plane paprastai nevartojamos.

(27) Kaip nurodyta pateiktame pradiniame restruktūrizavimo plane, bendrovė „Adria“ gyvybingumą atkurtų 2013 m. (pagrindinis ir optimistinis scenarijai) arba 2014 m. (pesimistinis scenarijus). Be to, pateiktame pradiniame restruktūrizavimo plane nurodyta, kad bendrovės „Adria“ sunkumai kilo dėl: a) […].

(28) Pateiktame pradiniame restruktūrizavimo plane numatyta priemonių, kuriomis siekiama restruktūrizuoti bendrovę „Adria“ ir atkurti jos gyvybingumą: a) […].

(29) Be to, kaip nurodyta pateiktame pradiniame restruktūrizavimo plane, 2011 m. kapitalo padidinimo suma, kuri sudarė 69,7 mln. EUR, būtų padengtas […] EUR bendrovės „Adria“ neigiamas nuosavas kapitalas, padengti […] EUR įsipareigojimai ([…] EUR laiku neįvykdytų įsipareigojimų tiekėjams ir […] EUR už išankstinį banko paskolų grąžinimą) ir finansuotos […] EUR vertės restruktūrizavimo priemonės.

(30) Kita vertus, visos restruktūrizavimo išlaidos sudarytų […] EUR; ši suma iš dalies finansuota 50 mln. EUR grynųjų pinigų injekcija, kurią skyrė Slovėnijos valstybė ir PDP. Bendrovės „Adria“ įnašas restruktūrizavimo išlaidoms padengti (nuosavas įnašas) sudarytų […] EUR iš banko paskolų konvertavimo į nuosavybės vertybinius popierius operacijos (19,7 mln. EUR), […]. Galiausiai pateiktame pradiniame restruktūrizavimo plane kaip kompensacinės priemonės svarstomas AAT pardavimas ir reguliariųjų maršrutų panaikinimas.

(31) Atsižvelgdama į sprendime pradėti procedūrą Komisijos išreikštas abejones, Slovėnija pateikė keletą restruktūrizavimo plano pakeitimų. Visų pirma, šiuo metu restruktūrizavimo plane numatyta, kad restruktūrizavimo laikotarpis tęsis iki 2015 m., taip pat numatyta keletas papildomų restruktūrizavimo priemonių, kad būtų užtikrintas ilgalaikis gyvybingumas. Papildomos restruktūrizavimo priemonės (kartu su finansiniu jų poveikiu 2014–2015 m.) yra tokios: a) […].

4.5. **5 priemonė: bendrovės „Adria Airways Tehnika d.d.“ įsigijimas 2010–2011 m.**

(32) AAT, bendrovei „Adria“ 100 % priklausanti patronuojamoji įmonė, įsteigta 2010 m. Iki tol AAT buvo bendrovės „Adria“ techninės priežiūros vidaus padalinys, žinomas kaip SVL. AAT veikia orlaivių techninės priežiūros sektoriuje, teikdama paslaugas bendrovei „Adria“ ir kitiems klientams.

(33) Nuo 2010 m. lapkričio mėn. iki 2011 m. kovo mėn. PDP ir „Aerodrom Ljubljana“ (Liublianos oro uosto valdytojas, kurio kontrolinį akcijų paketą valdo valstybė) iš bendrovės „Adria“ dviem etapais įsigijo atitinkamai 52,3 % ir 47,7 % AAT akcijų. Pirmajame etape PDP įsigijo 18,24 % AAT dalį, t. y. 2 676 346 privilegijuotąsias akcijas be balsavimo teisės, kurių kaina – 1 EUR už akciją. Tuo pat metu, konvertavus skolą į privilegijuotąsias akcijas be balsavimo teisės už maždaug 4,6 mln. EUR, „Aerodrom Ljubljana“ įsigijo 31,16 % AAT dalį (4 570 881 akcija). Antrajame etape 2011 m. pradžioje bendrovė „Adria“ pardavė likusias AAT akcijas: PDP įsigijo 5 000 000 paprastųjų akcijų, kurių kaina – 1 EUR už akciją, ir savo turimą įmonės dalį padidino iki 52,33 %, o konvertavus 2,2 mln. EUR iš bendrovės „Adria“ gautinų sumų, bendrovė „Aerodrom Ljubljana“ savo turimą AAT dalį padidino iki 47,67 %.

(34) Taigi iš viso buvo sumokėta 14,7 mln. EUR, t. y. 1 EUR už akciją. 2010 m. balandžio mėn. vertinimo ataskaitoje nurodyta AAT, kaip bendrovės „Adria“ techninės priežiūros padalinio, vertė 2009 m. gruodžio mėn. buvo 14,4–14,9 mln. EUR.

5. SPRENDIMAS PRADĖTI PROCEDŪRĄ

(35) 2012 m. lapkričio 20 d. Komisija nusprendė pradėti oficialią tyrimo procedūrą. Savo sprendime pradėti procedūrą Komisija laikėsi pirminės nuomonės, kad tuo metu, kai bendrovei buvo suteiktos nurodytos priemonės, arba bent jau nuo 2008 m. bendrovė „Adria“ galėtų būti laikoma sunkumų patiriančia įmone. Komisija taip pat išreiškė abejonių dėl penkių vertinamų priemonių ir priėjo prie preliminarios išvados, kad visos priemonės yra valstybės pagalba.

(36) Dėl 1 ir 2 priemonių Komisija savo sprendime pradėti procedūrą laikėsi nuomonės, kad Slovėnijos valstybė turėjo aiškų ir tiesioginį poveikį KAD, ir padarė preliminarią išvadą, kad KAD dalyvavimas 2007 m. ir 2009 m. didinant kapitalą susijęs su valstybės išteklių naudojimu, todėl tos operacijos priskirtinos Slovėnijai. Nors KAD faktiškai sumokėta akcijų kaina buvo mažesnė už dviejose vertinimo ataskaitose nustatytą vertę, Komisija pareiškė abejojanti, ar ataskaitose atsižvelgiama į didelį laiko tarpą nuo to momento, kai akcijos buvo įvertintos, iki to momento, kai kapitalo injekcijos buvo atliktos. Atsižvelgdama į tai, kad tuo metu KAD buvo didžiausias bendrovės „Adria“ akcininkas, Komisija laikėsi nuomonės, kad 2007 m. ir 2009 m. didinant kapitalą buvo siekiama finansuoti esamą KAD investiciją į bendrovę, kuri galėtų būti laikoma patiriančia sunkumų.

(37) Vertindama 3 priemonę Komisija pažymėjo, kad PDP yra KAD ir SOD, kurių veiksmai, pirmine Komisijos nuomone, priskirtini valstybei, perėmėja. Be to, kaip priskyrimo valstybei požymius Komisija nurodė tai, kad Slovėnijos valstybė netiesiogiai valdo 100 % PDP (per KAD, SOD ir DSU (100 % valstybės valdoma turto valdymo įmonė)), ir rėmėsi tam tikrais netiesioginiais priskyrimo valstybei įrodymais, kaip tai aiškinama bylos *Stardust Marine* sprendime ([8]). Kaip 1 ir 2 priemonių atveju, nors PDP faktiškai sumokėta akcijų kaina buvo mažesnė už vertinimo ataskaitoje nustatytą vertę, Komisija pareiškė abejojanti, ar ataskaitoje atsižvelgiama į didelį 15 mėnesių laiko tarpą nuo to momento, kai akcijos buvo įvertintos, iki to momento, kai buvo atlikta kapitalo injekcija. Komisija taip pat laikėsi pirminės nuomonės, kad dviejų privačių turizmo agentūrų („Kompas d.d.“ ir „Palma d.o.o.“) dalyvavimas 2010 m. didinant kapitalą kartu su PDP nėra *per se* pakankamas Komisijos abejonėms dėl bendrovei „Adria“ galimai suteikto pranašumo išsklaidyti ([9]).

(38) Dėl 4 priemonės Komisija pažymėjo, kad Slovėnijos investicijai aiškiai panaudoti valstybės ištekliai, ir pakartojo savo preliminarią išvadą, kad PDP veiksmai priskirtini valstybei. Komisija taip pat išreiškė abejonių dėl NLB dalyvavimo įgyvendinant 4 priemonę, nes toks dalyvavimas galėtų būti laikomas priskirtinu valstybei atsižvelgiant į tai, kad a) tuo metu NLB kontrolinį akcijų paketą valdė valstybė, b) valstybė turėjo daugumą balsų banko valdyboje ir stebėtojų taryboje ir c) valdžios institucijos galėtų daryti poveikį valstybės kontroliuojamo banko elgesiui.

(39) Vertindama, ar 4 priemone bendrovei „Adria“ buvo suteiktas nepagrįstas atrankusis pranašumas, Komisija sprendime pradėti procedūrą pažymėjo, kad tai, jog bankai sutiko konvertuoti skolą į nuosavybės vertybinius popierius tik tuo atveju, jei valstybė bendrovei „Adria“ skirtų grynųjų pinigų injekciją, ir ypač skirtingas valstybės ir PDP įnašų pobūdis, palyginti su bankų įnašu (t. y. grynieji pinigai, palyginti su skolos konvertavimu), yra pakankamas pagrindas pagrįstoms abejonėms dėl to, ar 2011 m. kapitalo padidinimas buvo *pari passu*, atsirasti. Komisija taip pat pažymėjo, kad, kitaip nei ankstesnių kapitalo didinimo operacijų atveju, 2011 m. kapitalas buvo padidintas neparengus vertinimo ataskaitos.

([8]) 2002 m. gegužės 16 d. Sprendimas *Prancūzija prieš Komisiją* (*Stardust Marine*), C-482/99, Rink. p. I-4397.
([9]) Žr. 1996 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Compagnie nationale Air France prieš Komisiją*, T-358/94, Rink. p. II-2109, 148–149 punktus ir 2000 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Alitalia – Linee aeree italiane SpA prieš Komisiją*, T-296/97, Rink. p. II-3871, 81 punktą.

(40) Dėl Slovėnijos valdžios institucijų tvirtinimo, kad jos nusprendė dalyvauti įgyvendinant 4 priemonę remdamosi 2011 m. rugsėjo mėn. restruktūrizavimo planu, Komisija pareiškė, jog restruktūrizavimo plano iš esmės nepakanka privataus investuotojo kriterijams patenkinti, nes, pasirodo, kai kurios restruktūrizavimo plano prognozės pagrįstos neapibrėžtomis ar neaiškiomis prielaidomis. Be to, Komisija pabrėžė, kad privatus investuotojas būtų atsižvelgęs į riziką, kad ankstesnės kapitalo didinimo operacijos yra neteisėta valstybės pagalba, ir būtų įvertinęs galimo Komisijos vykdomojo rašto sumoms išieškoti rizikos poveikį investicijos pelningumui. Galiausiai Komisija pareiškė, kad bankai galėjo nuspręsti dalyvauti didinant kapitalą dėl Slovėnijos parodyto susidomėjimo bendrove „Adria“ gerokai prieš tą dieną, kai buvo nuspręsta dėl 2011 m. kapitalo padidinimo.

(41) Dėl 5 priemonės Komisija pakartojo savo pirminę nuomonę, kad PDP veiksmai priskirtini valstybei ir kad panaudoti valstybės ištekliai. Dėl bendrovės „Aerodrom Ljubljana“ Komisija priėjo prie tokios pat preliminarios išvados atsižvelgdama į tai, kad jau AAT įsigijimo metu įmonės kontrolinį akcijų paketą valdė valstybė. Komisija taip pat laikėsi nuomonės, jog mažai tikėtina, kad valdžios institucijos nedalyvavo bendrovės „Aerodrom Ljubljana“, Liublianos oro uosto valdytojui, priimant svarbius sprendimus, atsižvelgiant į strateginę įmonės, kaip pagrindinių tarptautinių skrydžių vartų, svarbą šaliai.

(42) Atsižvelgdama į tai, kad pirmasis AAT akcijų įsigijimo etapas vyko iškart po 2010 m. kapitalo padidinimo, Komisija laikėsi nuomonės, kad abi priemonės turėtų būti vertinamos ne atskirai, bet kaip didesnės operacijos, kuria buvo siekiama paremti bendrovę „Adria“, dalis. Nagrinėdama ataskaitą, kurioje nustatyta AAT akcijų vertė, Komisija pažymėjo, kad ataskaitoje AAT vertinama kaip bendrovės „Adria“ techninės priežiūros padalinio dalis (tuo metu vadinosi SVL) ir kad AAT vertė nustatyta atsižvelgiant į tuo pasiektą sąveiką. Tačiau Komisija laikėsi nuomonės, kad ataskaitoje turėjo būti nustatyta SLV/AAT, kaip savarankiško subjekto, vertė, neatsižvelgiant į grupės vidaus sąveiką, nes AAT 2010 m. buvo atskirta nuo bendrovės „Adria“ ir parduota kaip atskiras subjektas. Be to, Komisija išreiškė susirūpinimą dėl didelio laiko tarpo nuo AAT akcijų vertinimo iki jų pardavimo.

(43) Komisija taip pat pareiškė abejojanti dėl penkių vertinamų priemonių **suderinamumo su vidaus rinka**, visų pirma todėl, kad Slovėnijos valdžios institucijos nepateikė jokio galimo suderinamumo pagrindo.

(44) Atsižvelgdama į svarstomų priemonių pobūdį ir į tai, kad tuo metu, kai buvo suteiktos priemonės, bendrovė „Adria“ galėtų būti laikoma sunkumų patiriančia įmone, Komisija pažymėjo, kad priemonių suderinamumas galėtų būti vertinamas tik pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą, visų pirma atsižvelgiant į Bendrijos gaires dėl valstybės pagalbos sunkumus patiriančioms įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti ([10]) (toliau – Sanavimo ir restruktūrizavimo gairės). Komisija pirmiausia pažymėjo, kad Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 3.1 skirsnyje nustatytos sanavimo pagalbos sąlygos, panašu, nebuvo įvykdytos. Dėl restruktūrizavimo pagalbos, kaip apibrėžta Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 3.2 skirsnyje, Komisija pabrėžė, kad nurodytos priemonės buvo suteiktos prieš tai apie jas nepranešus Komisijai ir neturint patikimo restruktūrizavimo plano, atitinkančio Sanavimo ir restruktūrizavimo gairėse nustatytas sąlygas; vien šios aplinkybės pakaktų, kad priemonės būtų laikomos nesuderinamomis su vidaus rinka ([11]).

(45) Komisija taip pat išreiškė abejonių dėl restruktūrizavimo plano, nes jis pasirodė esąs nepakankamai patikimas ilgalaikiam bendrovės „Adria“ gyvybingumui atkurti, kadangi kai kurios jo prognozės pagrįstos kiekybiškai neįvertintomis, neapibrėžtomis ar neaiškiomis prielaidomis. Komisija taip pat abejojo, ar restruktūrizavimo plane numatytos kompensacinės priemonės galėtų būti laikomos tinkamomis ir (arba) pakankamomis, nes jos pasirodė esą būtinos „Adria“ gyvybingumui atkurti. Kalbant apie AAT pardavimą, jis įvyko prieš kelis mėnesius iki restruktūrizavimo plano patvirtinimo, t. y. tokiu metu (2010 m. pabaigoje, 2011 m. pradžioje), kai bendrovei „Adria“ akivaizdžiai žūtbūt reikėjo finansavimo. Be to, reguliariųjų maršrutų panaikinimas neatrodė priimtinas kaip kompensacinės priemonės, atsižvelgiant į tai, kad restruktūrizavimo plane dauguma tų maršrutų (27 iš 31) buvo nurodyti kaip nuostolingi ir, siekiant užtikrinti bendrovės gyvybingumą, juos bet kokiu atveju reikėtų nutraukti. Komisija taip pat abejojo, ar būtų galima visiškai sutikti su siūlomu […] EUR bendrovės „Adria“ įnašu, visų pirma todėl, kad neaišku, ar sumos, gautos pardavus AAT ir banko paskolas konvertavus į nuosavybės vertybinius popierius, galėtų būti laikomos nuosavu įnašu. Kadangi tuo metu, kai buvo suteiktos priemonės, bendrovė „Adria“, panašu, patyrė sunkumų, o sunkumų patiriančios įmonės gali gauti tik sanavimo ir (arba) restruktūrizavimo pagalbą, Komisija taip pat išreiškė abejonių, ar būtų laikomasi principo „pirmą ir paskutinį kartą“, ypač kalbant apie 2011 m. kapitalo padidinimą.

([10]) OL C 244, 2004 10 1, p. 2.

([11]) Šiuo klausimu žr. ELPA Teismo sprendimo sujungtose bylose E-10/11 ir E-11/11 *Hurtigruten ASA ir Norvegija prieš ELPA priežiūros instituciją* (dar nepaskelbtas) 228 ir 234–240 punktus.

6. **PASTABOS DĖL SPRENDIMO PRADĖTI PROCEDŪRĄ**

6.1. **Slovėnijos pastabos**

(46) Savo pastabose dėl Komisijos sprendimo pradėti procedūrą Slovėnija teigia, kad 1, 2 ir 3 priemonės nėra valstybės pagalba, nes KAD ir PDP sprendimai negali būti laikomi priskirtinais valstybei. Visų pirma Slovėnija pažymėjo, kad tai, jog valstybė turi 100 % akcijų, nėra pakankamas pagrindas daryti išvadą, kad priemonės priskirtinos valstybei. Be to, Slovėnija pažymi, kad vertinimo ataskaitos, kuriose nustatyta akcijų vertė, buvo tinkamos, todėl buvo laikomasi rinkos ekonomikos investuotojo principo, taigi atmetama prielaida, kad bendrovei „Adria“ suteiktas pranašumas. Kalbant konkrečiai apie 3 priemonę, Slovėnija teigia, jog tai, kad kartu su PDP 20 % akcijų *pari passu* pasirašė dvi privačios turizmo agentūros, buvo reikšminga ir parodė, kad rinkoje neabejojama bendrovės „Adria“ gyvybingumu, ir tai leistų atmesti prielaidą, kad buvo suteikta valstybės pagalba.

(47) Dėl 5 priemonės Slovėnija pakartoja, kad PDP veiksmai negali būti laikomi priskirtinais valstybei. Kalbant apie bendrovės „Aerodrom Ljubljana“ veiksmus, Slovėnija mano, kad negalima daryti išvados dėl valstybės poveikio įmonės sprendimui pirkti AAT remiantis tuo, kad tam tikrus stebėtojų tarybos narius pasiūlė valstybė, KAD ir SOD. Slovėnija taip pat mano, kad 2010 m. balandžio mėn. vertinimo ataskaita, kurioje nurodyta AAT, kaip bendrovės „Adria“ techninės priežiūros padalinio, vertė buvo 14,4–14,9 mln. EUR, negali būti laikoma pasenusia ir kad nėra jokių požymių, jog vertinimo ataskaitoje būtų atsižvelgta į sąveiką su bendrove „Adria“. Be to, Slovėnija tvirtina, kad bendrovių PDP ir „Aerodrom Ljubljana“ valdybų protokolai įrodo, jog sprendimas įsigyti ATT buvo priimtas remiantis ekonomiškai racionaliais sumetimais. Dėl šių priežasčių prielaida, kad 5 priemone suteikta valstybės pagalba, būtų atmesta.

(48) Slovėnija taip pat ginčija tai, kad bendrovė „Adria“ laikoma sunkumų patiriančia įmone, ir mano, kad bendrovę „Adria“ būtų galima laikyti patiriančia sunkumų tik 2011 m. sausio mėn., t. y. tuo metu, kai taikyta 4 priemonė.

(49) Dėl 4 priemonės Slovėnija atmeta prielaidą, kad buvo suteikta pagalba, teigdama, kad NLB skolos konvertavimas į nuosavybės vertybinius popierius nėra priskirtinas valstybei. Be to, Slovėnija mano, kad į nuosavybės vertybinius popierius konvertuotos negrąžintos paskolos buvo visiškai užtikrintos įkeistais orlaiviais ir pastatais, o bankai, konvertuodami jas į nuosavybės vertybinius popierius, prisiėmė naują verslo riziką. Šiuo požiūriu skolos konvertavimas į nuosavybės vertybinius popierius atitiktų grynųjų pinigų injekciją. Slovėnija taip pat pažymi, jog bankai ir valstybė vieni kitiems darė įtaką siekdami priimti sprendimą dėl investicijų, kuris, Slovėnijos nuomone, buvo pagrįstas patikimu restruktūrizavimo planu, ir daro išvadą, kad sprendimai dėl investicijų buvo priimami vienu metu, taigi atmetama prielaida, kad bendrovei „Adria“ suteiktas koks nors nepagrįstas pranašumas.

(50) Kadangi Slovėnija mano, kad 1, 2, 3 ir 5 priemonėms valstybės ištekliai nenaudoti, ji nepateikė jokio šių priemonių suderinamumo pagrindo. Tačiau ji pateikė 4 priemonės suderinamumo pagrindą, jeigu Komisija padarytų išvadą, kad ta priemonė yra valstybės pagalba. Kadangi, Slovėnijos teigimu, bendrovę „Adria“ būtų galima laikyti patiriančia sunkumų tik 2011 m. sausio mėn. (žr. (48) konstatuojamąją dalį), 4 priemonė, remiantis pateiktu restruktūrizavimo planu, būtų su vidaus rinka suderinama restruktūrizavimo pagalba, kaip nustatyta Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 3.2 skirsnyje.

(51) Kalbant apie **gyvybingumo atkūrimą**, Slovėnija mano, kad restruktūrizavimo planu užtikrinamas ilgalaikis bendrovės „Adria“ gyvybingumas, ir pabrėžia, kad, remiantis Sanavimo ir restruktūrizavimo gairėmis, restruktūrizavimo plane pateikiamas rinkos tyrimas ir bendrovės sunkumų atsiradimo priežasčių analizė, taip pat numatyta atsisakyti veiklos, kuri, atlikus restruktūrizavimą, tebebūtų struktūriškai nuostolinga. Kaip nurodyta 31 konstatuojamojoje dalyje, Slovėnija pateikė keletą restruktūrizavimo plano pakeitimų, ir šiuo metu restruktūrizavimo plane numatyta, kad restruktūrizavimo laikotarpis tęsis iki 2015 m., taip pat numatyta keletas papildomų restruktūrizavimo priemonių, kad būtų užtikrintas ilgalaikis gyvybingumas. Slovėnija taip pat pabrėžia, kad atnaujintu restruktūrizavimo planu užtikrinama, jog ilgalaikis bendrovės gyvybingumas bus atkurtas iki 2015 m. pabaigos net ir pagal blogiausio atvejo scenarijų, o nuosavo kapitalo grąža sieks […] % 2014 m. ir […] % 2015 m., t. y. daugiau nei lygiai, kuriems Komisija pritarė sprendime dėl „Air Malta“ ([12]).

(52) Slovėnija laikosi nuomonės, kad pajėgumų sumažinimas (nutraukiant reguliariojo oro susisiekimo paslaugas) […] % ir […] % žiemos ir vasaros sezonais, laiko tarpsnių perdavimas tam tikruose oro uostuose, įskaitant koordinuojamus (perpildytus) oro uostus, ir AAT pardavimas yra tinkamos ir proporcingos **kompensacinės**

([12]) 2012 m. birželio 27 d. Komisijos sprendimas 2012/661/ES dėl valstybės pagalbos Nr. SA.33015 (2012/C), kurią Malta ketina taikyti *Air Malta plc.* (OL L 301, 2012 10 30, p. 29).

priemonės. Slovėnija taip pat tvirtina, kad panaikinti maršrutai iš tikrųjų buvo pelningi remiantis vadinamąja bendrąja marža (teigiama C1 išlaidas padengiančių pajamų suma), kuriai Komisija pritarė bylose *Air Malta* ir *Czech Airlines* ([13]).

(53) Kalbant apie pagalbos apribojimą iki mažiausios sumos (**nuosavas įnašas**), Slovėnija, atsižvelgdama į tai, kas paaiškinta pirmiau, tvirtina, kad AAT pardavimas nesusijęs su valstybės pagalba, todėl pardavimo pajamos, sudarančios 14,7 mln. EUR, turėtų būti pripažintos nuosavu įnašu. Slovėnija taip pat mano, kad nuosavu įnašu turėtų būti laikoma visa bankų skolos konvertavimo į nuosavybės vertybinius popierius operacijų suma, t. y. 19,7 mln. EUR. Be to, Slovėnija pateikė informaciją apie orlaivių, įkeistų už atitinkamas paskolas, vertes, kartu su atitinkama AVAC ataskaita ([14]), kurioje nurodytos tų orlaivių vertės. Prie to pridėjus tam tikro turto pardavimą […], remiantis atnaujintu restruktūrizavimo planu, nuosavo įnašo dydis viršytų [50–54] %.

(54) Galiausiai, kalbant apie **principą „pirmą ir paskutinį kartą“**, Slovėnija laikosi nuomonės, kad šio principo buvo laikomasi, nes 1, 2, 3 ir 5 priemonės (pastaroji įgyvendinta prieš 4 priemonę) nebuvo valstybės pagalba bendrovei „Adria“.

6.2. **Suinteresuotųjų šalių pastabos**

(55) Vykstant oficialiai tyrimo procedūrai Komisija gavo tik „Ryanair“ pastabas; „Ryanair“ pritaria preliminarioms Komisijos išvadoms, kad vertinamos priemonės yra valstybės pagalba ir yra nesuderinamos su vidaus rinka.

(56) Tačiau „Ryanair“ teigė, kad sprendime pradėti procedūrą Komisijos pateiktas rinkos ekonomikos investuotojo principo vertinimas nėra išsamus, nes Komisija turėjo išnagrinėti, ar privatus investuotojas būtų nusprendęs iš anksto likviduoti bendrovę „Adria“, o ne suteikti jai papildomo kapitalo ([15]). „Ryanair“ teigia, kad Komisija savo sprendimuose pradėti procedūrą turėjo įvertinti, ar valstybei naudingiau likviduoti bendrovę „Adria“ nei suteikti papildomų lėšų. Nors „Ryanair“, jos manymu, neturėjo pakankamai informacijos, kad pateiktų pastabų dėl restruktūrizavimo plano, ji nurodė abejojanti, kad bendrovė „Adria“ vėl dirbs pelningai.

(57) „Ryanair“ taip pat teigė, kad dėl bet kokios pagalbos bendrovei „Adria“ nukentėtų „Ryanair“ padėtis rinkoje, nes taip žlugdomos „Ryanair“ pastangos plėtoti savo rinką, o „Ryanair“ praranda pajamas.

6.3. **Slovėnijos pastabos dėl suinteresuotųjų trečiųjų šalių pastabų**

(58) Slovėnija išsamiai atsakė į „Ryanair“ pastabose išdėstytus argumentus. Visų pirma Slovėnija pažymėjo, kad bendrovei „Adria“ kapitalo injekcijas skyrė ne tik valstybė, bet ir privatūs investuotojai, taip pat subjektai, kurių veiksmų, Slovėnijos teigimu, negalima priskirti valstybei. Be to, Slovėnija mano, kad „Ryanair“, tvirtindama, jog valstybė turėjo teikti pirmenybę bankrotui, o ne bendrovės „Adria“ restruktūrizavimui ir ilgalaikiam gyvybingumui, klaidingai aiškino teismų praktiką. Slovėnijos teigimu, bendrovės „Ryanair“ nurodytas kriterijus buvo netinkamas, nes jis būtų taikytinas tik bendrovės „Adria“ kreditoriams, o ne investuotojams: kadangi Slovėnija paskolų bendrovei nebuvo suteikusi, ji negali reikalauti likviduoti bendrovę.

(59) Slovėnija pažymėjo, kad Komisija aptarė bendrovės „Adria“ restruktūrizavimo plano prielaidą, ir pabrėžė, kad „Ryanair“ abejonės dėl to, ar bendrovė „Adria“ galėtų atkurti gyvybingumą, yra nepagrįstos. Galiausiai Slovėnija teigė, kad tariama žala „Ryanair“ padėčiai rinkoje yra nepagrįsta.

7. **PRIEMONIŲ VERTINIMAS**

(60) Šiame sprendime visų pirma nagrinėjamas klausimas, ar bendrovė „Adria“ yra sunkumų patirianti įmonė pagal Sanavimo ir restruktūrizavimo gaires (7.1 skirsnis). Toliau tiriama, ar nagrinėjamos priemonės yra valstybės pagalba bendrovei „Adria“ pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį (7.2 skirsnis) ir ar tokia pagalba, jei ji buvo suteikta, yra teisėta (7.4 skirsnis) ir suderinama su vidaus rinka 7.5 skirsnis).

([13]) 2012 m. rugsėjo 19 d. Komisijos sprendimas 2013/151/ES dėl valstybės pagalbos SA.30908 (11/C) (ex N 176/10), kurią Čekija suteikė *České aerolinie, a.s.* (ČSA – Čekijos oro transporto bendrovė – Restruktūrizavimo planas) (OL L 92, 2013 4 3, p. 16).

([14]) AVAC ataskaita – tai „Aircraft Value Analysis Company“ reguliariai rengiama ataskaita, kurioje nurodomos visų prekių ženklų ir modelių orlaivių vertės.

([15]) „Ryanair“ rėmėsi Sprendimo byloje C-405/11 P *Buczek Automotive* (dar nepaskelbtas) 55–57 punktais.

7.1. **Bendrovės „Adria“ patiriami sunkumai**

(61) Bendrovės „Adria“ finansinė būklė nuo 2008 m. nuolat blogėjo – sumažėjo pardavimo mastas, buvo neigiamas EBT (pajamų neatskaičius mokesčių) rodiklis ir neigiamas nuosavas kapitalas. Remiantis Slovėnijos valdžios institucijų pateikta informacija, pagrindiniai bendrovės „Adria“ finansiniai rodikliai 2007–2011 m. buvo tokie:

6 lentelė

Pagrindiniai bendrovės „Adria“ finansiniai duomenys 2007 m.–2011 m. birželio mėn. (mln. EUR)

	2007 m.	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m. birželio mėn.
Apyvarta	179,2	205,4	161,4	148,7	71,1
Grynasis rezultatas	0,4	– 3,2	– 14,0	– 63,1	– 2,2
EBT+DA (pajamos neatskaičius mokesčių, nusidėvėjimo ir amortizacijos)	0,4 (*)	10,9	1,6	– 50,9	1,8
Registruotasis kapitalas	6,8	6,8	7,7	9,4	9,4
Nuosavas kapitalas	41,8	32,5	29,3	– 35,4	– 35,9
Svertas	2,8	3,7	4,0	– 3,9	– 3,6
Pagrindinės veiklos grynųjų pinigų srautai	16,9	18,5	6,1	1,7	– 21,6 (**)

(*) EBT.
(**) 2011 m. gruodžio mėn. duomenys.

(62) 2011 finansinius metus bendrovė „Adria“ baigė turėdama 12 mln. EUR nuostolių ([16]), o 2012 m. nuostoliai siekė 10,8 mln. EUR ([17]). Taip pat atrodo, kad 2013 m. bendrovė „Adria“ nuostolius sumažino iki 3,1 mln. EUR ([18]).

(63) Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 10 punkto a papunktyje nustatyta, kad bendrovė patiria sunkumų, jei „ji yra praradusi daugiau kaip pusę savo registruoto kapitalo ir daugiau kaip vieną jo ketvirtadalį – per pastaruosius 12 mėnesių“. Šia nuostata išreiškiama prielaida, kad netekusi didelės registruotojo kapitalo dalies bendrovė nesugebės sumažinti nuostolių, todėl artimiausiu arba vidutinės trukmės laikotarpiu ji beveik neabejotinai bus priversta nutraukti veiklą (kaip nurodyta Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 9 punkte).

(64) Kaip nurodyta sprendime pradėti procedūrą, nuo 2007 m. iki 2011 m. birželio mėn. registruotojo kapitalo prarasta nebuvo ir jis net padidėjo. Tačiau Komisija pažymi, kad 2010 m. ir 2011 m. bendrovės nuosavas kapitalas tapo neigiamas. Tuo pat metu bendrovė nesiėmė atitinkamų priemonių nuosavo kapitalo sumažėjimo klausimui spręsti. Ankstesnėse bylose ([19]) Komisija padarė išvadą, kad tuo atveju, kai bendrovės nuosavas kapitalas yra neigiamas, daroma *a priori* prielaida, kad Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 10 punkto a papunktyje nustatyti kriterijai yra tenkinami – taip būtų bendrovės „Adria“ atveju bent nuo 2010 m. Bendrasis Teismas neseniai priimtame sprendime ([20]) taip pat padarė išvadą, kad bendrovė, kurios nuosavas kapitalas yra neigiamas, yra sunkumų patirianti bendrovė.

(65) Be to, pasirodo, kad iki 2010 m. pabaigos bendrovės „Adria“ patiriami sunkumai pasiekė aukščiausią lygį. Tuo metu spaudoje buvo minima galimybė, kad bendrovė „Adria“ bus perduota likvidavimo administratoriui arba net bus skelbiamas bankrotas ([21]). Tai galėtų būti vertinama kaip požymis, kad bendrovė „Adria“ bent jau tuo metu atitiko Slovėnijos teisės aktuose nustatytus kriterijus, kad jai būtų taikoma kolektyvinė nemokumo procedūra, kaip numatyta Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 10 punkto c papunktyje.

([16]) Žr. 2011 m. bendrovės „Adria“ finansinę ataskaitą; paskelbta interneto svetainėje http://www.adria.si/assets/Uploads/Annual-Report-2011-part-two-Financial-Report.pdf.
([17]) Žr. 2012 m. bendrovės „Adria“ finansinę ataskaitą; paskelbta interneto svetainėje https://www.adria.si/assets/Letna-porocila/SLO/AA-Letno-porocilo-2012-V1.pdf.
([18]) Žr., pvz., http://atwonline.com/finance-amp-data/adria-airways-narrows-net-loss-2013.
([19]) Komisijos sprendimas byloje C 38/2007 *Arbel Fauvet Rail* (OL L 238, 2008 9 5, p. 27).
([20]) 2010 m. kovo 3 d. Sprendimo *Freistaat Sachsen, MB Immobilien ir MB System prieš Komisiją*, sujungtos bylos T-102/07 ir T-120/07, Rink. p. II-585, 95–106 punktus.
([21]) Žr. http://www.rtvslo.si/gospodarstvo/adria-airways-v-prostovoljno-poravnavo/246290 (slovėnų kalba) arba http://www.bloomberg.com/news/2010-12-15/slovenia-s-adria-airways-may-file-for-bankruptcy-tvs-reports.html (anglų kalba).

(66) Dėl pirmiau nurodytų priežasčių Komisija, atsižvelgdama į sprendimą pradėti procedūrą, daro išvadą, kad 2010 m. ir 2011 m., t. y. tuo metu, kai buvo suteiktos 3, 4 ir 5 priemonės, bendrovė „Adria“ buvo sunkumų patirianti įmonė pagal Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 10 punkto a papunktį ir (arba) 10 punkto c papunktį.

(67) Be to, iš (61) konstatuojamojoje dalyje pateiktos 6 lentelės matyti, kad 2010 m. ir 2011 m. bendrovė „Adria“ taip pat galėtų būti laikoma patiriančia sunkumų pagal Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 11 punktą, kuriame nurodyta, kad įmonė gali būti laikoma patiriančia sunkumų, „jei jai būdingi įprasti <…> bruožai, pvz., augantys nuostoliai, mažėjanti apyvarta, didėjančios atsargos, pajėgumų perteklius, mažėjantys grynųjų pinigų srautai, augančios skolos, didėjančios palūkanos ir mažėjanti arba nulinė grynojo turto vertė“.

(68) Tačiau Komisija laikosi nuomonės, kad 2007–2009 m. bendrovei „Adria“ nebuvo būdingi įprasti sunkumų patiriančių įmonių bruožai, kaip numatyta Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 11 punkte. Kalbant apie 2008 m., bendrovė „Adria“ pirmą kartą nagrinėjamu laikotarpiu patyrė 3,2 mln. EUR nuostolių. Kaip Slovėnija teisingai nurodo, 2008 m. bendrovės „Adria“ pajamos ir grynųjų pinigų srautai išaugo, palyginti su ankstesniais metais (atitinkamai nuo 179,2 mln. EUR iki 205,4 mln. EUR ir nuo 16,9 mln. EUR iki 18,5 mln. EUR). Be to, jos registruotasis kapitalas išliko toks pat – 6,8 mln. EUR.

(69) Komisija taip pat pažymi, kad 2008 m. ir 2009 m. grynosios bendrovės „Adria“ pajamos neatskaičius mokesčių sudarė 3,2 mln. EUR ir 14 mln. EUR. Tais pačiais metais, bendrovės ekonominiai rezultatai, neįtraukiant nusidėvėjimo, buvo teigiami – EBT+DA siekė atitinkamai 10,9 mln. EUR ir 1,6 mln. EUR (žr. (61) konstatuojamojoje dalyje pateiktą 6 lentelę). Nuo 2010 m. bendrovės „Adria“ EBT+DA tapo neigiamas. Kadangi dėl 2 priemonės buvo nuspręsta 2009 m. sausio mėn., o visos akcijos pasirašytos 2009 m. liepos mėn., Komisija negali padaryti tvirtos išvados, kad tuo metu buvo matyti aiški neigiamų rezultatų tendencija, leidžianti daryti išvadą, kad „Adria“ buvo sunkumų patirianti įmonė pagal Sanavimo ir restruktūrizavimo gaires.

(70) Todėl Komisija laikosi nuomonės, kad 2007–2009 m., t. y. kai buvo suteiktos 1 ir 2 priemonės, bendrovė „Adria“ negalėtų būti laikoma sunkumų patiriančia įmone.

7.2. **Valstybės pagalbos buvimas**

(71) Remiantis SESV 107 straipsnio 1 dalimi, valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su vidaus rinka, kai ji daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai.

(72) Kad galėtų padaryti išvadą, ar buvo suteikta valstybės pagalba, Komisija turi įvertinti, ar kiekviena iš penkių vertinamų priemonių atitinka visus SESV 107 straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus (t. y. valstybės išteklių perdavimo, atrankiojo pranašumo, galimo konkurencijos iškraipymo ir poveikio ES vidaus prekybai).

7.2.1. 1 ir 2 priemonės: 2007 m. ir 2009 m. kapitalo padidinimas

(73) Komisija pirmiausia išnagrinės, ar 1 ir 2 priemonėmis bendrovei „Adria“ buvo suteiktas nepagrįstas atrankusis pranašumas.

(74) Šiuo atžvilgiu Komisija savo sprendime pradėti procedūrą pažymėjo, kad KAD sumokėta akcijų kaina buvo mažesnė už dviejose vertinimo ataskaitose nustatytą vertę. 2007 m. vasario mėn. KAD įsigijo naujų bendrovės „Adria“ akcijų po 27 EUR už akciją, t. y. už mažesnę kainą nei vertinimo ataskaitoje nustatyta vertė, kuri […] buvo […] EUR už akciją (žr. 15 konstatuojamąją dalį). 2009 m. sausio mėn. KAD įsigijo akcijų po 22 EUR už akciją, t. y. už mažesnę kainą nei vertinimo ataskaitoje nustatyta vertė, kuri […] buvo […] EUR už akciją (žr. 18 konstatuojamąją dalį). Tačiau Komisija išreiškė abejonių dėl šių ataskaitų patikimumo, *inter alia*, nes nuo to momento, kai kapitalas buvo padidintas (atitinkamai 2007 m. vasario mėn. ir 2009 m. sausio mėn.), iki to momento, kai bendrovės akcijos buvo įvertintos (atitinkamai […] ir […]), praėjo daug laiko.

(75) Komisija įvertino duomenis ir įrodymus, kuriuos Slovėnija pateikė apie šias ataskaitas pradėjus oficialią tyrimo procedūrą. Dėl 1 priemonės Slovėnija paaiškino, kad ataskaita pagrįsta 2006 m. rugsėjo 30 d. duomenimis, ir tuo metu, kai vertintojas rengė ataskaitą, tai buvo naujausi turimi duomenys. Kalbant apie 2 priemonę, matyti, kad vertinimo ataskaita buvo užsakyta tuo pat metu, kai bendrovės „Adria“ visuotinis akcininkų susirinkimas nusprendė padidinti kapitalą. Be to, Komisija neturi pagrindo manyti, kad vertintojas („P&S Capital“) nebuvo visiškai nepriklausomas.

(76) Be to, nors nuo to momento, kai bendrovės akcijos buvo įvertintos, iki to momento, kai kapitalas buvo padidintas, iš tikrųjų praėjo […] mėnesiai, Komisija nerado jokių įrodymų, patvirtinančių, kad šis laiko tarpas tikrai turėjo poveikį apskaičiuotai bendrovės „Adria“ akcijų vertei.

(77) Komisija pažymi, kad ataskaitose naudotas vertinimo metodas (numatomų laisvų grynųjų pinigų srautų ([22]) grynoji dabartinė vertė) yra plačiai pripažintas įsigijimo atvejais. Be to, išsami ataskaitų analizė rodo, kad jose naudotos formulės vertinimo tikslais buvo tinkamos ir buvo taikytos tinkamai, o prielaidos ir prognozės dėl apyvartos augimo ir pelningumo atrodė realios. Visų pirma, dėl 2007 m. kapitalo injekcijos (1 priemonė) parengtoje vertinimo ataskaitoje numatytos vidutinės pajamų augimo ir pelningumo normos atitinka nustatytų ankstesnių normų intervalą. Dėl 2009 m. kapitalo injekcijos (2 priemonė) parengtoje vertinimo ataskaitoje numatytos pajamų augimo ir pelningumo normos yra mažesnės nei nustatytos ankstesnės normos dėl šių priežasčių: a) didelį ekonomikos augimą 2008 m. daugiausia lėmė Slovėnijos pirmininkavimas ES; b) lėtas pasaulio ekonomikos augimas; ir c) įtempta padėtis finansų rinkose. Kitos ataskaitose naudojamos prielaidos taip pat atrodo realios. Be to, Komisija pažymi, kad jau prieš kapitalo padidinimą KAD buvo didžiausias bendrovės „Adria“ akcininkas ([23]), o didinant kapitalą buvo siekiama finansuoti esamą (ir pelningą) KAD investiciją.

(78) Remdamasi tuo, kas išdėstyta pirmiau, Komisija pažymi, kad 2007 m. ir 2009 m. kapitalo didinimo operacijos gali būti laikomos suderinamomis su rinka ir jomis bendrovei „Adria“ nebuvo suteiktas nepagrįstas pranašumas.

(79) Todėl Komisija daro išvadą, kad 1 ir 2 priemonės yra investicijos, kurias rinkos ekonomikos investuotojas panašiomis aplinkybėmis ([24]) būtų atlikęs, todėl atmetama prielaida, kad buvo suteikta valstybės pagalba, taigi nereikia toliau vertinti, ar būtų įvykdytos kitos kartu taikomos SESV 107 straipsnio 1 dalyje nustatytos sąlygos.

7.2.2. 3 priemonė: 2010 m. kapitalo padidinimas

(80) Kaip nurodyta (73) konstatuojamojoje dalyje, viena iš būtinų valstybės pagalbos buvimo sąlygų yra ta, kad priemone pagalbos gavėjui suteikiamas nepagrįstas atrankusis pranašumas. Toliau Komisija įvertins, ar 3 priemonė šią sąlygą atitinka.

(81) Savo sprendime pradėti procedūrą Komisija pažymėjo, kad PDP ir privačių turizmo agentūrų už bendrovės „Adria“ akcijas sumokėta kaina, t. y. 12 EUR už akciją, buvo mažesnė už vertinimo ataskaitoje nustatytą kainą, t. y. […] EUR už akciją. Kaip 1 ir 2 priemonių atveju, Komisija išreiškė abejonių dėl šios ataskaitos patikimumo, daugiausia dėl didelio […] mėnesių laiko tarpo tarp to momento, kai kapitalas buvo padidintas (2010 m. rugsėjo mėn.), ir to momento, kuriuo ataskaitoje akcijos buvo įvertintos ([…]).

(82) Slovėnijos valdžios institucijų pateikta informacija Komisijos abejones šiuo atžvilgiu iš dalies išsklaidė. Tačiau, neatsižvelgdama į tai, Komisija primena, kad remdamosi ta pačia informacija ir vertinimu dvi privačios turizmo agentūros („Kompas d.d.“ ir „Palma d.o.o.“) dalyvavo 2010 m. didinant kapitalą pasirašydamos 20 % kapitalo didinimo sumos, o PDP skyrė likusią 80 % dalį. Privačios turizmo agentūros ir PDP dalyvavo tomis pačiomis sąlygomis ir akcijas pasirašė tą pačią dieną. Be to, tiek privačių investuotojų dalyvavimo, tiek PDP įnašo atveju buvo skirtos grynųjų pinigų injekcijos. Savo sprendime pradėti procedūrą Komisija pabrėžė, kad privačios investicijos, sudarančios 20 %, iš esmės galėtų būti vertinamos kaip požymis, jog atitinkama investicija rinkoje buvo palaikoma, nors operacija turėjo būti vertinama atsižvelgiant ir į bendrovės „Adria“ padėtį tuo metu, ir į tai, kad 3 priemonė buvo trečias kapitalo padidinimas per maždaug 3,5 metų laikotarpį.

(83) Komisija pirmiausia pažymi, kad Slovėnija pateikė įrodymų, patvirtinančių, jog „Kompas d.d.“ ir „Palma d.o.o.“ yra visiškai privačios bendrovės, kurių valstybė niekaip nekontroliuoja ar kurioms nedaro jokio poveikio. Be to, kaip nurodyta (79) konstatuojamojoje dalyje, 1 ir 2 priemonės nebuvo valstybės pagalba. Atsižvelgiant į tai, atrodo, kad sprendimai dėl investicijų, kuriuos privatus investuotojas būtų priėmęs, negali būti vertinami kaip darantys poveikį privačių turizmo agentūrų sprendimams investuoti į bendrovę „Adria“. Komisija taip pat pažymi, kad privačios turizmo agentūros bendrovės „Adria“ akcijas pasirašė tą pačią dieną kaip PDP, jos sumokėjo tokią pat kainą, jų investicija atlikta tomis pačiomis sąlygomis, o PDP ir privačios turizmo agentūros kapitalo didinimo sumą padengė grynųjų pinigų injekcijomis.

([22]) Numatomi laisvi pinigų srautai – grynieji pinigai, likę padengus visas bendrovės išlaidas, t. y. grynieji pinigai, kuriais gali disponuoti bendrovės akcininkai.

([23]) Prieš 2007 m. ir 2009 m. kapitalo injekcijas KAD atitinkamai priklausė 55 % ir 77,3 % bendrovės „Adria“ akcijų (žr. 1 ir 2 lenteles)

([24]) 2000 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Alitalia – Linee aeree italiane SpA prieš Komisiją*, T-296/97, Rink. p. II-3871, 81 punktas.

(84) Bet kokiu atveju, net jei Komisija padarytų išvadą, kad PDP dalyvavimas būtų susijęs su valstybės išteklių naudojimu ir priskirtinas valstybei (šiuo klausimu žr. 89–91 konstatuojamąsias dalis), privačios investicijos, sudarančios 20 %, negali būti laikomos nereikšmingomis, palyginti su valstybės intervencija pagal nusistovėjusią Teismo praktiką ([25]). Be to, atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, Komisija negali padaryti išvados, kad PDP elgesys tikrai turėjo poveikį privačių turizmo agentūrų sprendimui investuoti į bendrovę „Adria“. Tai, kad 2010 m. bendrovė „Adria“ buvo laikoma patiriančia sunkumų (žr. 7.1 skirsnį), šios išvados nekeičia.

(85) Be to, remiantis Slovėnijos pateiktais įrodymais, neatrodo, kad privačios turizmo agentūros turėjo kitų motyvų investuoti į bendrovę „Adria“, išskyrus pelno siekimą. Šiuo atžvilgiu Komisija atkreipia dėmesį į Slovėnijos pateiktą ataskaitą dėl strateginių bendrovės „Adria“ krypčių 2009–2014 m. laikotarpiu (šią ataskaitą investuotojai, atrodo, turėjo priimdami sprendimą dėl investicijų); ataskaitoje numatoma, kad, gavusi maždaug 2,5 mln. EUR kapitalo injekciją ir įgyvendinusi tam tikras priemones, įskaitant didesnes vidutines už keleivį gaunamas pajamas ir sąnaudų mažinimą, nuo 2010 m. iki 2014 m. bendrovė „Adria“ dirbs pelningai. Ši ataskaita galėtų būti laikoma papildomu rodikliu, kad privačios turizmo agentūros iš tikrųjų buvo įsitikinusios savo investicijos pelningumu.

(86) Todėl Komisija laikosi nuomonės, kad privačių turizmo agentūrų sprendimas investuoti į bendrovę „Adria“ buvo priimtas *pari passu* su PDP sprendimu, o jų investicija buvo reikšminga. Be to, Komisija neturi pagrindo abejoti, kad privačios turizmo agentūros investuoti į bendrovę „Adria“ nusprendė siekdamos pelno. Tuo remdamasi Komisija daro išvadą, kad 3 priemone bendrovei „Adria“ nebuvo suteiktas nepagrįstas pranašumas, todėl atmetama prielaida, kad buvo suteikta valstybės pagalba, taigi nereikia toliau vertinti, ar būtų įvykdytos kitos kartu taikomos SESV 107 straipsnio 1 dalyje nustatytos sąlygos.

7.2.3. 4 priemonė: 2011 m. kapitalo padidinimas

(87) 2011 m. rugsėjo 30 d. Slovėnija grynųjų pinigų injekcija pasirašė 70 % (49,5 mln. EUR) 2011 m. bendrovės „Adria“ kapitalo didinimo sumos. Slovėnija pinigus investavo per Slovėnijos ilgalaikio turto valdymo agentūrą (toliau – AUKN). Be to, PDP grynųjų pinigų injekcija pasirašė dar 1 % (0,5 mln. EUR) kapitalo didinimo sumos. Kitą kapitalo didinimo dalį (t. y. 19,7 mln. EUR) sudarė kelių bankų atliktas skolos konvertavimas į nuosavybės vertybinius popierius: NLB –20 %, „Abanka Vipa d.d.“ – 5 %, „Unicredit Bank of Slovenia d.d.“ – 2 % ir „Hypo Alpe-Adria Bank d.d.“ – 2 %.

(88) AUKN buvo įsteigta Slovėnijos Respublikos institucinio kapitalo investicijų valdymo įstatymu ([26]), jos valdybą paskyrė Nacionalinė Asamblėja, ji buvo tiesioginė Slovėnijos Respublikos biudžeto naudotoja, o joje dirbo valstybės tarnautojai ([27]). Taigi aišku, kad AUKN veiksmai priskirtini valstybei ir jiems panaudoti valstybės ištekliai, be to, Slovėnija to neginčija. Kaip papildomą požymį Komisija nurodo 2011 m. birželio 23 d. Slovėnijos Ministro Pirmininko tarnybos pranešimą spaudai: „Šiandien vykusiame posėdyje Vyriausybė […] nusprendė, kad [AUKN] suteiks 49,5 mln. EUR investiciją į bendrovės“ Adria Airways d.d. „nuosavą kapitalą, o akcinė bendrovė [PDP] sumokės 500 000 EUR […]. Aktyviai dalyvaudama šiame procese, Slovėnijos Respublika ir ateityje norėtų patenkinti savo interesus reguliariojo oro susisiekimo paslaugų, kurias teikia buveinę Slovėnijoje turintis vežėjas, srityje.“ ([28])

(89) Kalbant apie PDP, Komisija mano, kad esama požymių pagal bylos *Stardust Marine* sprendimą ([29]), leidžiančių Komisijai padaryti išvadą, kad PDP buvo įsteigta vykdyti politiką, dėl kurios sprendžia Slovėnijos valdžios institucijos, o jos sprendimas investuoti į 4 priemonę priskirtinas valstybei ir tam naudojami valstybės ištekliai. Pirmiausia Komisija pažymi, kad Slovėnijos valstybė netiesiogiai valdo 100 % PDP (per KAD, SOD ir DSU). Šiuo požiūriu Komisija primena byloje *ELAN* priimtą sprendimą ([30]), kuriame ji padarė išvadą, kad KAD ir DSU, dviejų iš PDP savininkių, veiksmai priskirtini valstybei. Be to, valstybė turi visus balsus akcininkų komitete, kuris, savo ruožtu, skiria bendrovės direktorių valdybą. Pagal PDP įstatų 19 straipsnį direktorių valdyba turi leisti pirkti vertybinius popierius, kai sandorio vertė viršija 500 000 EUR.

([25]) 1996 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Air France prieš Komisiją*, T-358/94, Rink. p. II-2109, 148–149 punktai.
([26]) Paaiškėjo, kad AUKN nebėra, o ją pakeitė SOD.
([27]) Žr. 2011 m. AUKN metinę ataskaitą; paskelbta interneto svetainėje http://www.so-druzba.si/doc/ENG-News/Archive/Annual_report_2011.pdf.
([28]) Žr. http://www.nekdanji-pv.gov.si/2008-2012/nc/en/press_centre/news/article/252/5487/.
([29]) Žr. 8 išnašą.
([30]) 2012 m. rugsėjo 19 d. Komisijos sprendimas 2014/273/ES dėl pagalbos *ELAN d.o.o.* priemonių SA.26379 (C13/10) (ex NN 17/2010), kurias taikė Slovėnija (OL L 144, 2014 5 15, p. 1).

(90) Komisija, atsižvelgdama į savo sprendimą pradėti procedūrą, taip pat primena buvusio Slovėnijos finansų ministro pareiškimą jo kadencijos pabaigoje 2011 m. spalio 28 d. (t. y. po to, kai buvo įgyvendinta 4 priemonė): „Įsteigę specialią restruktūrizavimo bendrovę (PDP), Slovėnijos įmonėms suteikėme naujų finansavimo šaltinių, praktinės patirties ir žinių, pagrįstų gerosios įmonių restruktūrizavimo patirties pavyzdžiais. Bendrovės „Adria Airways“ ir „Unior“ neabejotinai yra didžiausios sėkmės pavyzdžiai.“ ([31]). Šis pareiškimas gali būti laikomas netiesioginiu priskyrimo valstybei įrodymu, kaip tai aiškinama bylos *Stardust Marine* sprendime. Slovėnijos pateikti argumentai, kad šis pareiškimas turėtų būti vertinamas atsižvelgiant į politines finansų ministro kadencijos pabaigos aplinkybes kaip „drąsus ir gana paprastas [pareiškimas], kurį norima sėkmingai perduoti žiniasklaidos priemonėmis“, neatrodo įtikinami. Galiausiai kaip dar vieną netiesioginį įrodymą Komisija įtraukia 2011 m. birželio 23 d. Slovėnijos Ministro Pirmininko tarnybos pranešimą spaudai (žr. (88) konstatuojamąją dalį), iš kurio matyti, jog Slovėnijos Vyriausybė nusprendė, kad 2011 m. didinant kapitalą PDP suteiks 0,5 mln. EUR.

(91) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, Komisija laikosi nuomonės, kad PDP dalyvavimas 2010 m. didinant kapitalą susijęs su valstybės išteklių naudojimu, o PDP veiksmai priskirtini valstybei.

(92) Kalbant apie bankus, Komisija, atsižvelgdama į savo sprendimą pradėti procedūrą, pažymi, kad bankai „Abanka Vipa d.d.“, „Unicredit Bank of Slovenia d.d.“ ir „Hypo Alpe-Adria Bank d.d.“ yra visiškai privatūs subjektai. Kalbant apie NLB, tuo metu, kai buvo įgyvendinta 4 priemonė, banko kontrolinį akcijų paketą tiesiogiai (45,62 % akcijų) arba netiesiogiai per SOD (4,07 %) ir KAD (4,03 %) valdė valstybė ([32]), o vienintelis kitas stambusis akcininkas buvo bankas „KBC Bank“ (25 %). Tai, kad valstybė valdo NLB kontrolinį akcijų paketą, o tai reiškia daugumą balsų valdyboje ir stebėtojų taryboje, rodo, kad priemonės yra priskirtinos valstybei. Tačiau, remdamasi NLB įstatais, Komisija negali padaryti tvirtos išvados, kad jo sprendimas investuoti į bendrovę „Adria“ priskirtinas valstybei. Be to, iš NLB valdymo struktūros Komisija nenustatė jokio valdžios institucijų kišimosi. Komisija šiuo atžvilgiu taip pat nenustatė jokių netiesioginių įrodymų, kaip tai aiškinama bylos *Stardust Marine* sprendime. Dėl pirmiau nurodytų priežasčių Komisija mano, kad NLB sprendimas dalyvauti įgyvendinant 4 priemonę nėra priskirtinas Slovėnijai.

(93) Išaiškinusi, kad AUKN ir PDP veiksmai yra priskirtini valstybei, Komisija turi įvertinti, ar dėl jų bendrovei „Adria“ buvo suteiktas nepagrįstas atrankusis pranašumas.

(94) Slovėnija pirmiausia tvirtina, kad bankų sprendimas investuoti į bendrovę „Adria“ buvo priimamas vienu metu su valstybės sprendimu, todėl *per se* turėtų būti atmesta prielaida, kad buvo suteiktas pranašumas.

(95) Komisija pirmiausia primena savo išvadą, kad 2011 m., t. y. tuo metu, kai buvo suteikta 4 priemonė, bendrovė „Adria“ buvo sunkumų patirianti įmonė (žr. 66 konstatuojamąją dalį).

(96) Be to, Komisija pažymi, kad 2011 m. didinant kapitalą bankai dalyvavo konvertuodami 26 % esamų reikalavimų bendrovės „Adria“ atžvilgiu į nuosavybės vertybinius popierius. Kita vertus, valstybė ir PDP skyrė grynųjų pinigų injekcijas. Slovėnija teigia, kad iš visos 19,7 mln. EUR sumos, konvertuotos į nuosavybės vertybinius popierius, [10–20] mln. EUR atitiktų grynųjų pinigų injekciją, nes ta paskolų dalis buvo visiškai užtikrinta. Slovėnijos teigimu, bankai konvertavimo operacija, kuri galėtų būti laikoma lygiaverte [10–20] mln. EUR naujų lėšų injekcijai, būtų prisiėmę naują riziką.

(97) Komisija įvertino Slovėnijos pateiktą informaciją ir daro išvadą, kad iš tikrųjų [10–20] mln. EUR iš 19,7 mln. EUR sumos, konvertuotos į nuosavybės vertybinius popierius, buvo visiškai ir tinkamai užtikrinta, daugiausia įkeistais bendrovės „Adria“ turimais orlaiviais. Norėdama nustatyti šių orlaivių vertę „Adria“ rėmėsi 2011 m. balandžio mėn. nepriklausomos bendrovės „Aircraft Value Analysis Company“ (toliau – AVAC) paskelbta ataskaita „Aircraft Value Reference“ („Orlaivių verčių žinynas“). Šioje ataskaitoje pateikiamos įvairių tipų orlaivių dabartinės bei būsimos vertės ir nuomos mokesčiai, nurodant didžiausių ir mažiausių verčių ribas. Siekiant įvertinti kaip užtikrinimo priemonę įkeistus orlaivius naudotos gerokai už AVAC nurodytą didžiausią vertę mažesnės vertės. Komisija laikosi nuomonės, kad, atsižvelgiant į tai, jog AVAC yra nepriklausoma bendrovė ir jos paslaugomis sektorius plačiai naudojasi, ataskaita yra patikimas orlaivių vertės nustatymo pagrindas.

([31]) Žr. buvusio Slovėnijos finansų ministro (Dr. Franco Križaničiaus) kalbą jo kadencijos pabaigoje 2011 m. spalio 28 d., įkeltą į Slovėnijos finansų ministerijos tinklalapį: http://www.mf.gov.si/si/medijsko_sredisce/novica/article/3/1054/8a67f745b4/ (slovėnų kalba).

([32]) Be to, 2,53 % NLB akcijų priklausė „Zavarovalnica Triglav d.d.“, o 62,54 % pastarosios įmonės akcijų per KAD, SOD ir SPIZ valdė valstybė.

(98) Tačiau [0–10] mln. EUR skolos, konvertuotos į nuosavybės vertybinius popierius, nebuvo visiškai užtikrinta. Dėl šios dalies Komisija negali daryti išvados, kad tai atitiko grynųjų pinigų injekciją ir kad bankai prisiėmė naują riziką. Be to, likusios skolos sąlygos pagerėjo, o bendras rizikos lygis gerokai sumažėjo, nes negrąžintai (nekonvertuotai) skolos daliai ir toliau nustatytas toks pat įkaito lygis, kaip ir prieš konvertavimo operaciją. Ši bendra rizika dar sumažėja dėl to, kad kaip išankstinę skolos konvertavimo į nuosavybės vertybinius popierius sąlygą bendrovė „Adria“ turėjo […]. Be to, kai kuriais atvejais negrąžintos skolos sąlygos (palūkanų norma, grąžinimo grafikas ir t. t.) […].

(99) Kita vertus, Slovėnija prisiėmė visą riziką už mažiausiai 49,5 mln. EUR, nes bendrovės „Adria“ akcininke ji tapo tik atlikus 2011 m. kapitalo injekciją. Bankai prisiėmė naują riziką, tačiau ne tokio pat lygio kaip Slovėnija, atsižvelgiant į tai, kad konvertavus skolą jų padėtis pagerėjo. Remiantis tuo, paaiškėjo, kad kai bankai nusprendė investuoti į bendrovę „Adria“, jų padėtis nebuvo panaši į valstybės padėtį.

(100) Be to, negalima atmesti, kad bankų sprendimui investuoti į bendrovę „Adria“ įtakos turėjo valstybės elgesys. 2011 m. bendrovės „Adria“ metinėje ataskaitoje nurodoma, kad „2011 m. sausio 20 d. Slovėnijos […] Vyriausybė aiškiai suformulavo savo nuomonę ir išsakė poziciją dėl bendrovės „Adria Airways“, kaip nacionalinio oro vežėjo, svarbos Slovėnijos ekonomikai, Slovėnijos piliečiams ir svečiams iš užsienio. Savo sprendime Vyriausybė išdėstė savo planus, kad bendrovė „Adria Airways“ išliktų Slovėnijos nacionaliniu oro vežėju […].“ Kadangi šis sprendimas buvo priimtas gerokai prieš priimant restruktūrizavimo planą 2011 m. rugsėjo mėn., jis galėjo padėti bankams lengviau apsispręsti investuoti, atsižvelgiant į tai, kad valstybė jau parodė didelį suinteresuotumą remti bendrovę „Adria“ ([33]).

(101) Remdamasi pirmiau išdėstytais argumentais Komisija atmeta Slovėnijos argumentus, kad valstybė ir bankai investavo *pari passu* sąlygomis.

(102) Tačiau Komisija turi išnagrinėti, ar Slovėnijos investicija į bendrovę „Adria“ būtų suderinama su rinka. Slovėnija tvirtina, kad ji nusprendė dalyvauti įgyvendinant 4 priemonę remdamasi 2011 m. rugsėjo mėn. restruktūrizavimo planu, ir toks dalyvavimas turėtų būti laikomas atitinkančiu rinkos ekonomikos investuotojo principą.

(103) Komisija preliminariai pažymi, kad, kitaip nei ankstesnių kapitalo didinimo operacijų atveju, 2011 m. kapitalas buvo padidintas neparengus vertinimo ataskaitos. Be to, pagal Teismo praktiką privatus investuotojas, svarstantis didelių skolų turinčios įmonės rekapitalizavimą, būtų pareikalavęs restruktūrizavimo plano, kurį įgyvendinus būtų atkurtas bendrovės gyvybingumas ([34]). Nagrinėjamu atveju Slovėnijos valdžios institucijos tvirtina, kad jos nusprendė dalyvauti 2011 m. didinant kapitalą remdamosi 2011 m. rugsėjo mėn. restruktūrizavimo planu.

(104) Tačiau Komisija jau padarė išvadą, kad 2011 m. bendrovė „Adria“ buvo sunkumų patirianti įmonė (žr. 66 konstatuojamąją dalį). Todėl nepanašu, kad valstybė iš bendrovės „Adria“ galėtų per pagrįstą laikotarpį tikėtis įprastos investuoto kapitalo grąžos. Be to, Komisija toliau laikosi sprendime pradėti procedūrą išdėstytos nuomonės, jog restruktūrizavimo planas negali būti laikomas pakankamu pagrindu pripažinti, kad 2011 m. kapitalo padidinimas atitinka rinkos ekonomikos investuotojo principą. Pirma, pagal restruktūrizavimo planą (2011 m. rugsėjo mėn. pradinę versiją) gyvybingumą numatyta atkurti 2013 m., o pelno (EBT) marža bus labai maža (pagal realistinį scenarijų numatyta, kad pelno marža bus […] % 2013 m., […] % 2014 m. ir […] % 2015 m.). Nepakankamą grąža akcininkams taip pat rodo tai, kad plane tuo pačiu laikotarpiu prognozuojamas ypač mažas nuosavo kapitalo lygis – nuo […] EUR 2011 m. iki […] EUR 2015 m. Tai reikštų, kad 2011 m. suteiktas kapitalas, t. y. 69,7 mln. EUR, restruktūrizavimo laikotarpiu gerokai sumažėjo, todėl neduos jokios faktinės grąžos.

(105) Slovėnija pateikė keletą 2011 m. balandžio–rugsėjo mėn. (t. y. prieš 2011 m. rugsėjo mėn. restruktūrizavimo planą) bendrovių „Airconomy“ ir „Adria“ parengtų tarpinių ataskaitų; jose turėjo būti pateikti kiekybiniai rodikliai, kurių nebuvo restruktūrizavimo plane ir kurie, regis, buvo pateikti visiems tuometiniams bendrovės „Adria“ akcininkams ir valstybei. Tačiau Komisija pažymi, kad tarpinės ataskaitos yra susijusios su 2011–2012 m. laikotarpiu, o restruktūrizavimo planas apima prognozes iki 2015 m., […]. Tuo remdamasi Komisija laikosi nuomonės, jog tarpinėse ataskaitose nepateikta būtinos trūkstamos informacijos, kad restruktūrizavimo planas atitiktų rinkos ekonomikos investuotojo principo kriterijų.

([33]) Žr. 2004 m. rugpjūčio 2 d. Komisijos sprendimo 2006/621/EB dėl valstybės paramos, kurią Prancūzija skiria *France Télécom* (byla C13a/2003) (OL L 257, 2006 9 20, p. 11) 227 dalį ir 2001 m. rugsėjo 27 d. generalinio advokato L. A. Geelhoed išvados sujungtose bylose C-328/99 ir C-399/00 *Italija prieš Komisiją* ir *SIM 2 Multimedia SpA v Commission (Seleco)*, Rink. p. I-4035, 53 dalį: „todėl galima tarti, kad tie privatūs investuotojai buvo pasirengę [suteikti kapitalo pagalbos gavėjui] tik tuomet, kai Vyriausybė patvirtino naujas paramos priemones. Nesvarbu, kokiu mastu privatūs investuotojai buvo pasirengę dalyvauti – svarbiau tai, ką privatus investuotojas būtų daręs, jei […] [viešieji subjektai] nebūtų pasirengę skirti naujo kapitalo injekcijos.“

([34]) 1998 m. rugsėjo 15 d. Sprendimo *BFM ir EFIM prieš Komisiją*, sujungtos bylos T-126/96 ir C-127/96, Rink. p. II-3437, 82–86 punktai.

(106) Remdamasi tuo, kas išdėstyta pirmiau, Komisija daro išvadą, kad 2011 m. padidinus kapitalą bendrovei „Adria“ buvo suteiktas nepagrįstas pranašumas. Šis pranašumas buvo atrankaus pobūdžio, nes bendrovė „Adria“ buvo vienintelė priemonės naudos gavėja.

(107) Galiausiai Komisija turi apsvarstyti, ar, suteikus bendrovei „Adria“ pranašumą valstybės paramos negaunančių konkuruojančių bendrovių atžvilgiu, 4 priemonė galėjo iškraipyti konkurenciją ir daryti poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai. Aišku, kad 4 priemonė galėjo daryti poveikį ES vidaus prekybai ir konkurencijai, nes bendrovė „Adria“ konkuruoja su kitomis ES oro transporto bendrovėmis, ypač nuo tada, kai 1993 m. sausio 1 d. įsigaliojo trečiasis oro transporto liberalizavimo etapas (trečiasis teisės aktų rinkinys). Be to, santykinai trumpesnių atstumų kelionių Europos Sąjungoje atveju oro transportas konkuruoja su kelių ir geležinkelių transportu, todėl poveikis gali būti daromas ir kelių bei geležinkelių transporto vežėjams.

(108) Taigi 4 priemonė leido bendrovei „Adria“ tęsti veiklą, kad jai netektų taip, kaip kitoms konkuruojančioms bendrovėms, patirti pasekmių, kurias paprastai sukelia prasti finansiniai rezultatai.

(109) Atsižvelgdama į pirmiau išdėstytus argumentus Komisija daro išvadą, kad 4 priemonė buvo valstybės pagalba bendrovei „Adria“ pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį.

7.2.4. 5 priemonė: AAT pardavimas 2010–2011 m.

(110) Savo sprendime pradėti procedūrą dėl 41 ir 42 konstatuojamosiose dalyse nurodytų priežasčių Komisija priėjo prie preliminarios išvados, kad bendrovėms PDP ir „Aerodrom Ljubljana“ įsigijus AAT akcijas bendrovei „Adria“ buvo suteiktas nepagrįstas pranašumas.

(111) Atsižvelgdama į skirtingą bendrovių PDP ir „Aerodrom Ljubljana“ įnašų pobūdį (grynieji pinigai, palyginti su skolos konvertavimu į nuosavybės vertybinius popierius) ir į argumentus dėl 4 priemonės (žr. 94–101 konstatuojamąsias dalis), Komisija daro išvadą, kad *pari passu* argumentai 5 priemonės atveju gali būti atmesti *mutatis mutandis*.

(112) Nepaisant to, Komisija turi įvertinti, ar bendrovių PDP ir „Aerodrom Ljubljana“ sprendimai dėl investicijų buvo ekonomiškai racionalūs, t. y. kad apdairus rinkos ekonomikos sąlygomis veikiantis subjektas panašiomis aplinkybėmis būtų veikęs taip pat. Šiuo atžvilgiu Komisija pirmiausia pažymi, kad bendra bendrovės „Aerodrom Ljubljana“ ir PDP sumokėta kaina, t. y. 14,7 mln. EUR, atitinka AAT vertinimo ataskaitoje nustatytą verčių intervalą. Tačiau Komisija išreiškė abejonių dėl vertinimo ataskaitos, tvirtindama, kad ataskaitoje turėjo būti nustatyta AAT (tuo metu – bendrovės „Adria“ techninės priežiūros padalinys, žinomas kaip SVL), kaip savarankiško subjekto, vertė, neatsižvelgiant į grupės vidaus sąveiką. Komisija taip pat pažymėjo, kad nuo to momento, kai AAT/SVL buvo įvertinta ([…]), iki AAT pardavimo (2010 m. lapkričio mėn.–2011 m. kovo mėn.), praėjo daug laiko.

(113) Komisija pirmiausia turi pažymėti, kad vertinimo ataskaitą parengė nepriklausomas ekspertas (KPMG), ir nėra jokio pagrindo manyti, kad ekspertas savo užduoties neatliko visiškai nepriklausomai. Kalbant apie laiko tarpą nuo akcijų vertinimo momento iki jų pardavimo, Slovėnija paaiškino, kad vertinimo ataskaita buvo parengta remiantis bendrovės „Adria“ finansine būkle 2009 m. gruodžio 31 d., t. y. naujausiais išorės audito patvirtintais duomenimis. Komisija pažymi, kad 5 priemonė pirmą kartą įgyvendinta 2010 m. lapkričio mėn., t. y. praėjus mažiau nei metams nuo AAT vertinimo dienos, kaip nurodyta vertinimo ataskaitoje. Be to, nors AAT vertinimo ataskaitoje atsižvelgiama į neigiamas bendrovės „Adria“ prognozes, joje išsamiai įvertintas techninės priežiūros, remonto ir kapitalinio remonto paslaugų veiklos segmentas ir padaryta išvada, kad neigiamos bendrovės tendencijos netaikomos AAT, o AAT yra pelningas padalinys. Be to, išsamiai išnagrinėjus vertinimo ataskaitą matyti, kad AAT/SVL buvo vertinama kaip atskiras verslo padalinys, faktiškai neatsižvelgiant į galimą sąveiką su bendrove „Adria“. Šiuo atžvilgiu pasirodo, kad vertinimo ataskaita buvo parengta tuo metu, kai buvo žinoma, jog AAT pradės teikti techninės priežiūros, remonto ir kapitalinio remonto paslaugas kitiems išorės klientams, būtent bendrovei „Spanair“, kuri ilgainiui pakeis bendrovę „Adria“ kaip pagrindinį AAT klientą. Remiantis tuo, kas išdėstyta pirmiau, atsižvelgiant į tai, kad ataskaitoje pateikti naujausi turimi audito patvirtinti AAT finansiniai duomenys, ataskaitą parengė nepriklausomas ekspertas ir ji patikimai paremta visais svarbiais verslo aspektais, jos naudojimas kaip atitinkamos priemonės atskaitos taškas yra priimtinas. Galiausiai, nors tiesa, kad krizė dar nebuvo pasibaigusi, atrodo, kad Slovėnijos ekonomika labiausiai nukentėjo 2009 m. Iš tikrųjų, 2010 m. lapkričio mėn., kai PDP ir „Aerodrom Ljubljana“ nusprendė pirkti AAT, Slovėnijos BVP augimo prognozės 2010 m., 2011 m. ir 2012 m. vėl buvo teigiamos (atitinkamai 1,1 %, 1,9 % ir 2,6 %) ([35]). Šiomis aplinkybėmis privatus investuotojas nebūtinai būtų atlikęs naują vertinimą, nes jis galėtų manyti, kad 2009 m. duomenimis pagrįstoje vertinimo ataskaitoje pateikta tiksli verslo apžvalga.

([35]) Žr. Ekonomikos ir finansų reikalų generalinio direktorato 2010 m. rudens Europos ekonomines prognozes (angl. *European Economic Forecast – autumn 2010*) Slovėnijai; paskelbta interneto svetainėje http://ec.europa.eu/economy_finance/eu/forecasts/2010_autumn/si_en.pdf.

(114) Dar svarbiau, Slovėnija pateikė įrodymų, patvirtinančių, kad tuo metu, kai buvo įgyvendinta 5 priemonė, AAT buvo pelninga, neturėjo pradelstų skolų, o jos skolos tvarkymas galėjo būti padengtas iš pelno. Be to, Slovėnija pateikė AAT prognozes iki 2014 m., pagal kurias 2010 m. AAT gaus […] EUR pelno atskaičius mokesčius ir toliau dirbs pelningai, o 2014 m. jos pelnas sieks maždaug […] EUR. Pasirodo, kad PDP ir „Aerodrom Ljubljana" priimant sprendimus dėl investicijų šios prognozės joms buvo prieinamos.

(115) Slovėnija taip pat pateikė įrodymų, kad bendrovės „Aerodrom Ljubljana" sprendimą investuoti į AAT priėmė remdamasi ekonominiais sumetimais. 2010 m. rugpjūčio ir rugsėjo mėn.„Aerodrom Ljubljana" valdyba ir stebėtojų taryba įvertino AAT akcijų įsigijimo galimybę.„Aerodrom Ljubljana" įvertino dalies bendrovės „Adria" neįvykdytų įsipareigojimų sureguliavimo naudą atsižvelgiant į operacijos sąlygas, kurios apėmė fiksuotą 8 % AAT privilegijuotųjų akcijų grąžą, […]. Nors pagal kitą vertinimą nurodyta mažesnė akcijų kaina, bendrovės „Aerodrom Ljubljana" stebėtojų taryba padarė išvadą, kad didesnė akcijų kaina pateisinama konvertavimo sąlygomis ([…]).

(116) Kalbant apie antrąjį AAT pardavimo etapą, iš 2011 m. sausio 21 d. bendrovės „Aerodrom Ljubljana" stebėtojų tarybos posėdžio protokolo matyti, kad buvo aptarti skirtingų akcijų kainų ir bendrovės „Aerodrom Ljubljana" pasirinkimo parduoti sandorio nutraukimo privalumai ir trūkumai. Visų pirma, pasirinkimo parduoti sandorio buvo atsisakyta 2011 m. pradžioje įsigyjant paprastąsias akcijas, tačiau bendrovės „Aerodrom Ljubljana" stebėtojų taryba vis tiek padarė išvadą, kad tai buvo ekonomiškai racionalu, nes mainais už pasirinkimo parduoti sandorio atsisakymą bendrovei „Aerodrom Ljubljana" pavyko pasiekti vienodą bendrą AAT valdymą, nors ji ir turi mažiau akcijų negu PDP. Be to, stebėtojų taryba pažymėjo, kad AAT pirkimas turės teigiamos įtakos bendrovei „Aerodrom Ljubljana": bendrovei „Adria" nutraukus veiklą, apskaičiuotos oro uosto pajamos 2011 m. būtų sumažėjusios […] %.

(117) Slovėnija taip pat pateikė įrodymų, kad PDP vadovybė sprendimą įsigyti AAT privilegijuotųjų akcijų ir paprastųjų akcijų priėmė dėl ekonomiškai racionalių priežasčių. Iš tikrųjų, iš PDP vadovybės posėdžių protokolų matyti, kad ji pati atliko AAT vertinimą, pagal kurį nurodyta kaina buvo […]–[…] EUR, o tai atitinka 34 konstatuojamojoje dalyje nurodytos vertinimo ataskaitos intervalą. Nors PDP investicijų vidinė grąžos norma siektų […] %, PDP pavyko su AAT susitarti dėl geresnių sąlygų, įskaitant fiksuotus 8 % dividendus.

(118) Todėl Komisija daro išvadą, kad dėl PDP ir „Aerodrom Ljubljana" sprendimų dalyvauti įgyvendinant 5 priemonę bendrovei „Adria" nebuvo suteiktas nepagrįstas pranašumas, nes abu investuotojai elgėsi kaip apdairūs rinkos dalyviai ir sprendimus dėl investicijų priėmė dėl ekonomiškai pagrįstų priežasčių. Todėl nereikia vertinti, ar būtų įvykdytos kitos kartu taikomos SESV 107 straipsnio 1 dalyje nustatytos sąlygos.

7.3. **Išvada dėl pagalbos buvimo**

(119) Viena vertus, dėl pirmiau nurodytų priežasčių Komisija daro išvadą, kad 1, 2, 3 ir 5 priemonės nebuvo valstybės pagalba bendrovei „Adria".

(120) Kita vertus, kaip paaiškinta 7.2.3 skirsnyje, Komisija mano, kad 4 priemonė buvo valstybės pagalba, todėl vertins jos teisėtumą ir suderinamumą su vidaus rinka.

7.4. **Pagalbos teisėtumas. 4 priemonė**

(121) SESV 108 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad valstybė narė pagalbos priemonės neįgyvendina tol, kol Komisija nepriima sprendimo, kuriuo leidžiama įgyvendinti šią priemonę. Komisija pažymi, kad Slovėnija dalyvavo 2011 m. didinant kapitalą (4 priemonė) prieš tai apie tą priemonę nepranešusi Komisijai, kad ši ją patvirtintų. Komisija apgailestauja, kad Slovėnija nesilaikė įsipareigojimo nesiimti veiksmų ir taip pažeidė SESV 108 straipsnio 3 dalyje nustatytą įsipareigojimą.

7.5. **Pagalbos suderinamumas. 4 priemonė**

(122) Slovėnija mano, kad tuo atveju, jei Komisija nustatytų, kad 4 priemonė yra valstybės pagalba, ta priemonė būtų suderinama su vidaus rinka remiantis SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktu, visų pirma kaip restruktūrizavimo pagalba pagal Sanavimo ir restruktūrizavimo gaires.

(123) SESV 107 straipsnio 3 dalies c punkte nustatyta, kad gali būti leidžiama teikti pagalbą, jei ji skirta tam tikrų ekonomikos sričių plėtrai skatinti ir jei ši pagalba netrikdo prekybos sąlygų taip, kad tai prieštarautų bendrajam interesui. Kaip nurodyta sprendime pradėti procedūrą, Komisija mano, kad 4 priemonės suderinamumas gali būti vertinamas tik pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą, visų pirma pagal Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių nuostatas dėl restruktūrizavimo pagalbos.

7.5.1. Tinkamumas

(124) Pagal Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 33 punktą restruktūrizavimo pagalbą gali gauti tik sunkumų patiriančios įmonės, kaip apibrėžta Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 9–13 punktuose. Šiuo atžvilgiu Komisija jau padarė išvadą, kad 2011 m., t. y. tuo metu, kai buvo suteikta 4 priemonė, bendrovė „Adria“ buvo sunkumų patirianti įmonė (žr. 66 konstatuojamąją dalį).

(125) Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 12 punkte nustatyta, kad naujai įsteigta įmonė negali gauti sanavimo ar restruktūrizavimo pagalbos net jei jos pradinė finansinė padėtis yra netvirta. Apskritai, įmonė laikoma naujai įsteigta trejus pirmuosius veiklos metus konkrečioje veiklos srityje. Bendrovė „Adria“ įsteigta 1961 m., todėl negali būti laikoma naujai įsteigta įmone. Be to, bendrovė „Adria“ nepriklauso verslo grupei pagal Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 13 punktą.

(126) Todėl Komisija daro išvadą, kad bendrovė „Adria“ gali gauti restruktūrizavimo pagalbą.

7.5.2. Ilgalaikio gyvybingumo atkūrimas

(127) Pagal Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 34 punktą restruktūrizavimo pagalba turi būti teikiama su sąlyga, kad bus įgyvendintas restruktūrizavimo planas, kurį visais individualios pagalbos atvejais turi patvirtinti Komisija. 35 punkte paaiškinama, kad įgyvendinant restruktūrizavimo planą, kuris turi būti sudaromas kuo trumpesniam laikotarpiui, ilgalaikis įmonės gyvybingumas turi būti atkurtas per pagrįstą laikotarpį ir remiantis realiomis prielaidomis dėl būsimų veiklos sąlygų.

(128) Pagal Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 36 punktą plane turi būti aprašytos aplinkybės, dėl kurių bendrovė patyrė sunkumų, ir atsižvelgiama į esamą padėtį bei ateities perspektyvas rinkoje pagal geriausio atvejo, blogiausio atvejo ir pagrindinį scenarijus.

(129) Planas turi padėti pasiekti tokį pelningumą, kad, pasibaigus restruktūrizavimui, bendrovė galėtų padengti visas išlaidas, įskaitant nusidėvėjimą ir finansinius mokesčius. Tikėtina kapitalo grąža turi būti pakankamai didelė, kad restruktūrizuota įmonė galėtų savarankiškai konkuruoti rinkoje (Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 37 punktas).

(130) Kaip nurodyta sprendime pradėti procedūrą, Komisija abejojo, ar restruktūrizavimo planas yra pakankamai patikimas siekiant atkurti ilgalaikį bendrovės „Adria“ gyvybingumą, nes kai kurios jo prognozės, atrodo, pagrįstos kiekybiškai neįvertintomis, neapibrėžtomis ar neaiškiomis prielaidomis. Be to, Komisija abejojo, ar bendrovė atkurtų gyvybingumą iki 2013 m. pabaigos, kaip nurodyta pradiniame restruktūrizavimo plane.

(131) Vykstant oficialiai tyrimo procedūrai Slovėnija pateikė keletą restruktūrizavimo plano pakeitimų. Remiantis atnaujintu planu, bendrovė „Adria“ atkurs gyvybingumą 2014 m. arba 2015 m. Taigi restruktūrizavimo laikotarpio trukmė – ne daugiau kaip 5 metai, atsižvelgiant į ankstesnę bylų praktiką keleivių vežimo oro transportu sektoriuje ([36]). Be to, Komisija pažymi, kad dabartinėmis ekonomikos sąlygomis, visų pirma oro transporto sektoriuje, siekiant užtikrinti ilgalaikį gyvybingumą kaip tvirtą būsimo augimo pagrindą, o ne tik trumpalaikį pelningumą, būtina stabilizuoti veiklos ir paslaugų efektyvumą, o tam paprastai reikia kelerių metų.

(132) Restruktūrizavimo plane pabrėžiama, kad pagrindinis bendrovės „Adria“ restruktūrizavimo proceso tikslas – ilgalaikis gyvybingumas, o pirmiausia siekiama priimti aiškią strategiją ir nustatyti orientavimąsi į rinką numatant keletą pagrindinių tikslų: didesnis finansinis pajėgumas ir jokių nuostolių nuo 2013 m., sudėtingumo sąnaudų mažinimas ir aiški, konkurencinga ir tvari unikali pasiūla (angl. *unique selling proposition*). Remiantis planu, pasiekusi šiuos tikslus bendrovė […].

(133) Restruktūrizavimo plane taip pat aprašomos aplinkybės, dėl kurių bendrovė „Adria“ patyrė sunkumų: juos daugiausia lėmė pasaulio finansų krizė, maža pirminė bendrovės „Adria“ rinka (Slovėnija ir kaimyninės šalys), mažas orlaivių parko pajėgumas (daugiausia CRJ200 orlaiviai), […].

([36]) Žr. Sprendimo byloje SA.30908 – *ČSA – Čekijos oro transporto bendrovė – Restruktūrizavimo planas* 107 konstatuojamąją dalį ir Sprendimo byloje SA.33015 – *Air Malta plc.* 93 konstatuojamąją dalį. Taip pat žr. 2009 m. rugpjūčio 28 d. Komisijos sprendimo 2010/137/EB Valstybės pagalba C 6/09 (ex N 663/08) – Austrija *Austrian Airlines* – Restruktūrizavimo planas (OL L 59, 2010 3 9, p. 1) 296 dalį ir 2012 m. kovo 21 d. Komisijos sprendimo dėl priemonės SA.31479 (2011/C) (ex 2011/N), kurią Jungtinė Karalystė planuoja taikyti *Royal Mail Group* (OL L 279, 2012 10 12, p. 40) 217 dalį.

(134) Be to, restruktūrizavimo plane numatyti geriausio atvejo, blogiausio atvejo ir pagrindinis scenarijai, taip pat pateikiama rizikos, galinčios turėti įtakos bendrovės „Adria“ restruktūrizavimui (pvz., kuro kainos pokyčiai, rizika dėl valiutos kurso pokyčių ar galima rizika, susijusi su orlaivių parku), analizė. Visais atvejais tikimasi, kad iki restruktūrizavimo laikotarpio pabaigos bendrovė „Adria“ atkurs gyvybingumą. Pagal pagrindinį scenarijų numatoma, kad bendrovės „Adria“ grynojo pelno marža sieks […] % 2014 m. ir […] % 2015 m., skolos ir nuosavo kapitalo santykis bus […] 2014 m. ir […] 2015 m., o nuosavo kapitalo grąža bus […] % 2014 m. ir […] % 2015 m. Pagal blogiausio atvejo scenarijų grynojo pelno marža sumažėtų iki […] % 2014 m. ir […] % 2015 m., skolos ir nuosavo kapitalo santykis padidėtų iki […] 2014 m. ir […] 2015 m., o nuosavo kapitalo grąža būtų […] % 2014 m. ir […] % 2015 m.

(135) Planas visų pirma skirtas restruktūrizuoti ir sumažinti bendrovės „Adria“ tinklą, kuris dėl perteklinio orlaivių parko, skraidančiojo personalo ir kitų darbuotojų pajėgumo buvo nuostolingas. Tuo tikslu restruktūrizavimo plane numatyta gerokai sumažinti maršrutų ir skrydžių skaičių, taip pat numatytas mažesnis ir efektyviau kurą naudojančių orlaivių parkas, kurį iki 2015 m. ([…]) sudarys […] orlaivių, daugiausia […].

(136) Restruktūrizavimo plane numatoma panaikinti […] maršrutų ir dar sumažinti skrydžių skaičių. Reguliariųjų maršrutų skaičius taip pat gerokai sumažėtų ir 2015 m. siektų […]. Iš viso restruktūrizavimo laikotarpiu bendrovė „Adria“ savo pajėgumus pagal ASK ([37]) sumažins [11–14] %.

(137) Plane numatytos restruktūrizavimo priemonės, susijusios su sąnaudų mažinimu (pvz., […] ir t. t.) ir pajamų didinimu (pvz., […] ir t. t.), yra papildomas žingsnis tinkama linkme siekiant ilgalaikio gyvybingumo. Be to, papildomomis restruktūrizavimo priemonėmis (žr. 31 konstatuojamąją dalį) numatoma padidinti pajamas ir sumažinti sąnaudas, o teigiamas poveikis iš viso sudarys […] EUR 2014 m. ir […] EUR 2015 m.; tai padės bendrovei „Adria“ atkurti gyvybingumą. Todėl Komisija laikosi nuomonės, kad sąnaudų mažinimo ir pajamų didinimo iniciatyvos gali užtikrinti, kad bendrovė „Adria“ ilgalaikį gyvybingumą atkurtų iki 2015 m.

(138) Be to, iš Slovėnijos pateiktų įrodymų matyti, kad šiuo metu bendrovė „Adria“ eina teisingu keliu siekdama restruktūrizavimo plane nustatytų tikslų, o tai papildomas plano patikimumo rodiklis.

(139) Kalbant apie gyvybingumo atkūrimą, remdamasi Slovėnijos pateiktais restruktūrizavimo plano pakeitimais Komisija daro išvadą, kad skirtingų restruktūrizavimo priemonių poveikis yra tinkamai kiekybiškai įvertintas, o atitinkamas gyvybingumas numatytas pagal visus scenarijus visą restruktūrizavimo laikotarpį iki 2014 m. ir 2015 m. Todėl, atsižvelgdama į įgyvendinamas svarbias restruktūrizavimo priemones ir į iki šiol padarytą pažangą, Komisija mano, kad restruktūrizavimo planas leis bendrovei „Adria“ per pagrįstą laikotarpį atkurti savo ilgalaikį gyvybingumą.

7.5.3. Nederamo konkurencijos iškraipymo vengimas (kompensacinės priemonės)

(140) Pagal Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 38 punktą, siekiant užtikrinti, kad neigiamas poveikis prekybos sąlygoms būtų kuo labiau sumažintas, būtina imtis kompensacinių priemonių. Tokias priemones gali sudaryti turto pardavimas, pajėgumų ar rinkos dalies mažinimas ir kliūčių patekti į atitinkamas rinkas mažinimas (Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 39 punktas).

(141) Šiuo atžvilgiu nuostolingos veiklos nutraukimas, kas, siekiant atkurti gyvybingumą, bet kokiu atveju būtų būtina, kompensacinių priemonių vertinimo tikslais nebus laikomas pajėgumų ar rinkos dalies sumažinimu (Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 40 punktas).

(142) Slovėnija siūlo toliau nurodytas bendrovei „Adria“ taikomas kompensacines priemones: a) […] reguliariųjų maršrutų, b) laiko tarpsnių atsisakymą keliuose oro uostuose, įskaitant koordinuojamus oro uostus, c) orlaivių parko mažinimą, d) AAT pardavimą.

([37]) Sąlyginiai sėdimųjų vietų kilometrai (angl. *available seat kilometre*, ASK) – vietų skaičius, padaugintas iš skristų kilometrų skaičiaus. ASK yra svarbiausias oro transporto bendrovės pajėgumo rodiklis, kurį naudoja oro transporto pramonė ir pati Komisija ankstesnėse restruktūrizavimo bylose oro transporto sektoriuje.

(143) Slovėnija pateikė įrodymų, patvirtinančių, kad įgyvendinant restruktūrizavimo planą panaikinti maršrutai buvo pelningi atsižvelgiant į C1 išlaidas padengiančių pajamų sumą, remiantis Komisijos ankstesnių bylų praktika ([38]). Iš tikrųjų, apskaičiuojant C1 išlaidas padengiančių pajamų sumą atsižvelgiama į skrydžio, keleivio ir paskirstymo sąnaudas (t. y. kintamąsias sąnaudas), priskiriamas kiekvienam atskiram maršrutui. Todėl visų maršrutų, kurių C1 išlaidas padengiančių pajamų suma yra teigiama, atveju gaunama pakankamai pajamų ne tik maršruto kintamosioms sąnaudoms, bet ir bendrovės nustatytosioms išlaidoms padengti. Komisijos nuomone, C1 išlaidas padengiančių pajamų suma, atrodo, yra tinkamas rodiklis įvertinti, ar tam tikras maršrutas prisideda prie oro transporto bendrovės pelningumo.

(144) Kalbant apie pajėgumus, restruktūrizavimo plane nurodyta, kad bendri bendrovės pajėgumai 2011 m. buvo […] ASK, o restruktūrizavimo laikotarpio pabaigoje 2015 m. bendrovės „Adria“ pajėgumai turėtų būti apie […] ASK, t. y. pajėgumai bus sumažinti maždaug [11–14] %. Neįtraukiant maršrutų, kurių C1 išlaidas padengiančių pajamų suma yra neigiama, šis rodiklis sumažėja iki [6–8] %.

(145) Komisija taip pat pažymi, kad dėl maršrutų tinklo pakeitimų bendrovė „Adria“ atsisakė laiko tarpsnių keliuose oro uostuose, kai kurie iš jų yra koordinuojami ([39]) oro uostai, pvz., Dublino ir Kopenhagos. Šie laiko tarpsniai sudaro sąlygas konkuruojančioms oro transporto bendrovėms vykdyti skrydžius tam tikrais maršrutais ir padidinti savo pajėgumus.

(146) Galiausiai, kalbant apie orlaivių parko mažinimą, Komisija pažymi, kad bendrovė „Adria“ sumažino savo orlaivių parką nuo […] orlaivių 2011 m. iki […] orlaivių, ir, remiantis restruktūrizavimo planu, šis skaičius turėtų išlikti nepakitęs iki restruktūrizavimo laikotarpio pabaigos 2015 m. Kalbant apie AAT pardavimą, Komisija mano, kad kaip kompensacinė priemonė ši priemonė yra priimtina, visų prima atsižvelgiant į (118) konstatuojamojoje dalyje padarytą išvadą, kad ta priemonė nėra valstybės pagalba.

(147) Vertindama, ar kompensacinės priemonės yra tinkamos, Komisija atsižvelgs į rinkos struktūrą ir į konkurencijos sąlygas, taip siekdama užtikrinti, kad dėl tokios priemonės nepablogėtų rinkos struktūra (Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 39 punktas). Kompensacinės priemonės turi būti proporcingos pagalbos konkurenciją iškreipiančiam poveikiui ir ypač įmonės dydžiui bei santykinei jos svarbai rinkoje ar rinkose. Mažinimo lygis turi būti nustatytas kiekvienu konkrečiu atveju (Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 40 punktas).

(148) Komisija pirmiausia pažymi, kad bendrovės „Adria“ rinkos dalis sudaro tik 0,15 % (t. y. 1,17 mln. keleivių 2011 m.) visų Sąjungos oro transporto bendrovių pajėgumų ir pervežamo keleivių skaičiaus. Tolesnis tokio mažo vežėjo, kaip „Adria“, orlaivių parko ir pajėgumų mažinimas galėtų turėti neigiamą poveikį bendrovės gyvybingumui, o konkuruojančioms bendrovėms nebūtų suteikta jokių reikšmingų rinkos galimybių.

(149) Kalbant apie svarbiausią kompensacinių priemonių dalį, t. y. pajėgumų mažinimą, Komisija mano, kad maždaug [6–8] % pelningų maršrutų sumažinimas nuo 2011 m. iki 2015 m. yra pakankamas, visų pirma palyginti su kitų oro transporto bendrovių restruktūrizavimo bylomis ([40]). Šis pelningų maršrutų pajėgumų sumažinimas yra didesnis nei byloje *Air Malta*. Be to, [11–14] % bendras pajėgumų sumažinimas panašus į 15 % sumažinimą, kuriam pritarta byloje *Austrian Airlines* ([41]).

(150) Galiausiai Komisija pažymi, kad Slovėnija yra remiama vietovė regioninės investicinės pagalbos tikslais pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies a punktą ([42]). Pagal Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 56 punktą „leidimo suteikti pagalbą sąlygos remiamose vietovėse gali būti ne tokios griežtos kompensacinių priemonių įgyvendinimo ir pagalbos gavėjo indėlio dydžio atžvilgiu. Tais atvejais, kai pajėgumų ar dalyvavimo rinkoje sumažinimas atrodo tinkamiausia priemone siekiant išvengti nederamo konkurencijos iškraipymo, remiamose vietovėse būtinas sumažinimas bus mažesnis nei neremiamose vietovėse, jei tai pateisinama regioninės plėtros poreikiais.“

(151) Atsižvelgdama į šias aplinkybes Komisija mano, kad Slovėnijos pasiūlytos kompensacinės priemonės pagal Sanavimo ir restruktūrizavimo gaires yra pakankamos ir proporcingos siekiant užtikrinti, kad neigiamas poveikis prekybos sąlygoms dėl bendrovei „Adria“ teikiamos restruktūrizavimo pagalbos būtų kuo labiau sumažintas.

([38]) Žr. 13 išnašą.
([39]) Koordinuojami oro uostai – oro uostai, kuriuose laiko tarpsnius paskirsto koordinatorius pagal 1993 m. sausio 18 d. Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 95/93 dėl laiko tarpsnių paskirstymo Bendrijos oro uostuose bendrųjų taisyklių (OL L 14, 1993 1 22, p. 1).
([40]) Byloje *Air Malta* pelningų maršrutų pajėgumai buvo mažinami 5 %, o sprendime byloje *Czech Airlines* Komisija pritarė [10–11] % pajėgumų mažinimui.
([41]) Sprendimas byloje C-6/09 *Austrian Airlines*.
([42]) Žr. 2006 m. rugsėjo 13 d. Komisijos sprendimą dėl valstybės pagalbos N 434/2006 *Slovėnija – 2007–2013 m. regioninės pagalbos žemėlapis*.

7.5.4. Mažiausia pagalba (nuosavas įnašas)

(152) Pagal Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 43 punktą, siekiant apriboti pagalbą iki mažiausios reikalingos sumos būtinoms restruktūrizavimo išlaidoms padengti, būtina, kad pagalbos gavėjas nuosavais ištekliais svariai prisidėtų prie restruktūrizavimo plano įgyvendinimo. Tai gali apimti turto, kuris nėra būtinas įmonės išlikimui, pardavimą arba rinkos sąlygomis gaunamą išorės finansavimą.

(153) Nuosavas įnašas turi būti tikras, t. y. faktinis, neįtraukiant viso būsimo pelno, pvz., pinigų srautų (Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 43 punktas). Žinoma, nuosavas įnašas negali apimti jokios tolesnės valstybės pagalbos. Didelių įmonių atveju Komisija įnašą paprastai laiko tinkamu, kai jo suma sudaro bent 50 % restruktūrizavimo išlaidų. Tačiau išskirtinėmis aplinkybėms ir ypatingų sunkumų atveju Komisija gali sutikti su mažesniu įnašu (Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 44 punktas)

(154) Atsižvelgiant į visas restruktūrizavimo išlaidas, kurios sudaro […] EUR, siūlomą bendrovės „Adria“ nuosavą įnašą sudaro […] EUR, t. y. maždaug [50–54] % visų restruktūrizavimo išlaidų. Remiantis restruktūrizavimo planu, nuosavas įnašas suskirstomas taip:

a) […];

b) visa AAT pardavimo suma (t. y. 14,7 mln. EUR);

c) visa bankų pagal 4 priemonę atlikto skolos konvertavimo į nuosavybės vertybinius popierius suma (19,7 mln. EUR).

(155) Dėl (154) konstatuojamosios dalies a) punkto Komisija mano, kad kaip nuosavas įnašas šios priemonės yra priimtinos ir atrodo pagrįstos. Didžioji turto dalis faktiškai parduota, todėl pardavimo pajamas neabejotinai galima laikyti nuosavu įnašu. Be to, Slovėnija pateikė įrodymų, kad šiuo metu vyksta likusios turto dalies pardavimo procesas, o to turto vertė nustatyta remiantis išorės vertinimais, įskaitant AVAC vertinimą orlaivių atveju (žr. 97 konstatuojamąją dalį).

(156) Kalbant apie 154 konstatuojamosios dalies b) punktą, kadangi 118 konstatuojamojoje dalyje Komisija padarė išvadą, kad 5 priemonė nėra valstybės pagalba, galima pagrįstai manyti, kad AAT pardavimo pajamos turėtų būti laikomos nuosavo įnašo dalimi.

(157) Galiausiai dėl (154) konstatuojamosios dalies c) punkte nurodyto skolos konvertavimo į nuosavybės vertybinius popierius Slovėnija mano, kad visa bankų pagal 4 priemonę atlikto skolos konvertavimo į nuosavybės vertybinius popierius suma turėtų būti laikoma nuosavu įnašu. Šiuo atveju Komisija laikosi nuomonės, kad neužtikrintos skolos konvertavimas paprastai nerodytų rinkos pasitikėjimo bendrove, nes užtikrinimo priemonių neturintys kreditoriai neprisiima naujos rizikos, susijusios su restruktūrizavimo plano įgyvendinimu. Tačiau bendrovės „Adria“ atveju Slovėnija įrodė, kad didžioji skolos, konvertuotos į nuosavybės vertybinius popierius, dalis, t. y. [10–20] mln. EUR iš visos 19,7 mln. EUR sumos, buvo visiškai užtikrinta (žr. 97 konstatuojamąją dalį). Taigi tuo atveju, jei bendrovė „Adria“ būtų buvusi likviduota, bankai būtų galėję susigrąžinti visiškai užtikrintą sumą. Tai reiškia, kad bankai atsisakė visiškai užtikrinto reikalavimo, kurį jie būtų galėję visiškai susigrąžinti, ir mainais gavo vienodos vertės bendrovės „Adria“ nuosavybės. Taigi bankai, konvertuodami skolą į nuosavybės vertybinius popierius, prisiėmė naują riziką už mažiausiai [10–20] mln. EUR, nes jie nėra tikri, ar jų investicija į „Adria“ bus pelninga.

(158) Tuo remdamasi Komisija mano, kad visiškai užtikrintų paskolų konvertavimas į nuosavybės vertybinius popierius, t. y. [10–20] mln. EUR, yra priimtinas kaip nuosavas įnašas.

(159) Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, bendrovės „Adria“ nuosavo įnašo dydis sudarytų […] EUR arba [46–48] % restruktūrizavimo išlaidų. Didelės įmonės, kaip „Adria“, atveju nuosavo įnašo dydis paprastai turėtų būti 50 %. Tačiau pagal Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 56 punktą Komisija remiamose vietovėse gali taikyti ne tokius griežtus reikalavimus dėl nuosavo įnašo dydžio; tai pasakytina apie Slovėniją tuo metu, kai priemonės buvo suteiktos (žr. 150 konstatuojamąją dalį). Ankstesnėse bylose, pvz., *Air Malta*, Komisija sutiko, kad nuosavas įnašas būtų apytikriai 45 %.

(160) Todėl Komisija mano, kad Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 43 punkto reikalavimai yra įvykdyti.

7.5.5. Principas „pirmą ir paskutinį kartą“

(161) Galiausiai, pagalba turi būti teikiama laikantis Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 72 punkto, kuriame numatyta, kad per pastaruosius dešimt metų sanavimo ir restruktūrizavimo pagalbą gavusiai bendrovei tokia pagalba negali būti teikiama (principas „pirmą ir paskutinį kartą“).

(162) Kadangi 1, 2, 3 ir 5 priemonės nėra valstybės pagalba, o bendrovei „Adria“ per pastaruosius dešimt metų jokios sanavimo ar restruktūrizavimo pagalbos nėra gavusi, Komisija daro išvadą, kad 4 priemonės atveju laikomasi principo „pirmą ir paskutinį kartą“.

7.6. **Išvada dėl 4 priemonės**

(163) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, Komisija konstatuoja, kad Slovėnija, pažeisdama Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 3 dalį, 2011 m. bendrovei „Adria“ neteisėtai skyrė kapitalo injekciją. Tačiau Komisija mano, kad ta priemonė ir restruktūrizavimo planas atitinka Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių reikalavimus. Taigi Komisija mano, kad pagalba yra suderinama su vidaus rinka.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

2007 m., 2009 m. ir 2010 m. bendrovės „Adria Airways d.d.“ kapitalo didinimo operacijos, kurias Slovėnijos Respublika įgyvendino bendrovės „Adria Airways d.d.“ naudai, nėra valstybės pagalba pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalį.

2010 m. ir 2011 m. bendrovių PDP ir „Aerodrom Ljubljana d.d.“ įvykdytas bendrovės „Adria Airways Tehnika d.d.“ įsigijimas nėra valstybės pagalba pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalį.

2 straipsnis

2011 m. Slovėnijos Respublikos bendrovei „Adria Airways d.d.“ skirta 50 mln. EUR kapitalo injekcija yra valstybės pagalba pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalį.

Ta pagalba yra suderinama su vidaus rinka pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 3 dalies c punktą.

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Slovėnijos Respublikai.

Priimta Briuselyje 2014 m. liepos 9 d.

Komisijos vardu

Joaquín ALMUNIA

Pirmininko pavaduotojas